

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ
ÚSTAV AUTOMATIZACE A MĚŘICÍ TECHNIKY

FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND COMMUNICATION
DEPARTMENT OF CONTROL AND INSTRUMENTATION

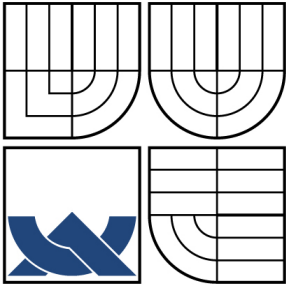
VZDÁLENÉ MONITOROVÁNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL

DIPLOMOVÁ PRÁCE
MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

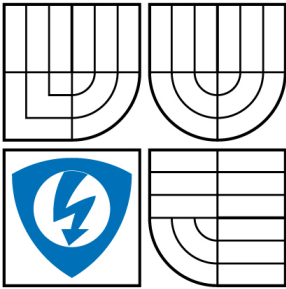
ZBYNĚK STRECKER

BRNO 2009

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A KOMUNIKAČNÍCH
TECHNOLOGIÍ

ÚSTAV AUTOMATIZACE A MĚŘICÍ TECHNIKY

FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND COMMUNICATION
DEPARTMENT OF CONTROL AND INSTRUMENTATION

VZDÁLENÉ MONITOROVÁNÍ MOTOROVÝCH VOZIDEL

REMOTE CAR MONITORING

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

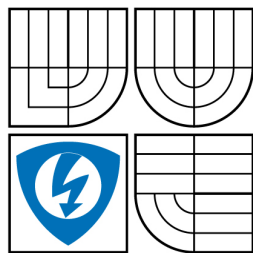
Bc. ZBYNĚK STRECKER

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. ZDENĚK BRADÁČ, Ph.D.

BRNO 2009

VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ V BRNĚ

Fakulta elektrotechniky
a komunikačních technologií

Ústav automatizace a měřicí techniky

Diplomová práce

magisterský navazující studijní obor
Kybernetika, automatizace a měření

Student: Bc. Zbyněk Strecker

ID: 83216

Ročník: 2

Akademický rok: 2008/2009

NÁZEV TÉMATU:

Vzdálené monitorování motorových vozidel

POKYNY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Navrhňte systém pro vzdálené monitorování stavu a pozice motorového vozidla. Navrhňte elektroniku palubního systému vybaveného CPU, detekcí polohy přes GPS a komunikací přes GSM. Navrhňte elektronická schémata systému, realizujte DPS, osadte a oživte. Vytvořte programové vybavení pro palubní monitorovací systém. Demonstrujte funkčnost systému.

DOPORUČENÁ LITERATURA:

Dle vlastního literárního průzkumu a doporučení vedoucího práce.

Termín zadání: 9.2.2009

Termín odevzdání: 25.5.2009

Vedoucí práce: doc. Ing. Zdeněk Bradáč, Ph.D.

prof. Ing. Pavel Jura, CSc.

Předseda oborové rady

UPOZORNĚNÍ:

Autor diplomové práce nesmí při vytváření diplomové práce porušit autorská práva třetích osob, zejména nesmí zasahovat nedovoleným způsobem do cizích autorských práv osobnostních a musí si být plně vědom následků porušení ustanovení § 11 a následujících autorského zákona č. 121/2000 Sb., včetně možných trestněprávních důsledků vyplývajících z ustanovení § 152 trestního zákona č. 140/1961 Sb.

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji doc. Ing. Zdeněku Bradáčovi, Ph.D. za metodické a cíleně orientované vedení a rady při plnění úkolů realizovaných v návaznosti na diplomovou práci.

ABSTRAKT

Cílem této práce je navrhnout levné a efektivní zabezpečovací zařízení do automobilu, jehož maximální proud v hlídacím stavu bude do 1mA. Je provedeno základní rozdělení autoalarmů a popsány jejich hlavní výhody a nevýhody. Jako nejlepší možnost je nakonec zvolena koncepce GPS/GSM autoalarmu. V následující části je rozebrán návrh spínaného zdroje, komunikace po RS232 s GSM a GPS modulem, I2C komunikace s akcelerometrem a timerem a návrh modulu displeje. Dále je zde vysvětleno, jak kódovat a dekódovat PDU formát sms zpráv. V další části jsou uvedeny změřené základní charakteristiky spínaného zdroje (účinnost, spínací frekvence atd.). Následně je vysvětlen vývojový diagram hlavní programové smyčky. Také je rozebrán tvar sms, kterou autoalarm pošle v případě ukradení vozu. Poté je ukázáno, jak nastavit timer, mez zrychlení a dobu mezi kontrolami ovládacích sms. Pátá část se zabývá instalací autoalarmu do vozu (konkrétně ukázáno na Škodě Favorit). V šesté části jsou uvedeny ceny jednotlivých součástí a vyčísleny celkové náklady na zařízení. V poslední části je návrh shrnut a jsou dány vylepšovací návrhy.

KLÍČOVÁ SLOVA

GPS, GSM, akcelerometr, mikrokontrolér, step-down zdroj, autoalarm

ABSTRACT

The main goal of this work is to design an efficient and cheap car-alarm with an electricity consumption not exceeding 1mA in the stand-by mode. The first part focuses on the conception of the car-alarm. As the best option - GPS/GSM car-alarm conception is chosen. Then the design of the switching power supply, communication via RS232 with the GSM module, and GPS module, I2C communication with accelerometer and timer IC, and design of the display module are described. Furthermore, the process of how to code/decode sms into the PDU format is also discussed in this part. The second part provides some basic empirical characteristics of the switching power supply (efficiency, switching frequency etc.). Then the flowchart of the main loop is explained, followed by an example of the sms which the car-alarm sends in case a car theft. Explanation of how to set up timer, acceleration threshold and the time between the check of the sms commands is the subject of the next section. Fifth part deals with the installation the car-alarm into a car which is illustrated on the Skoda Favorit example. Total costs and also different cost items are listed just before concluding and suggesting some potential improvements of the device.

KEYWORDS

GPS, GSM, accelerometer, microcontroller, switching step-down power supply, caralarm

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že svou diplomovou práci na téma „Vzdálené monitorování motorových vozidel“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou všechny citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce.

Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že v souvislosti s vytvořením této diplomové práce jsem neporušil autorská práva třetích osob, zejména jsem nezasáhl nedovoleným způsobem do cizích autorských práv osobnostních a jsem si plně vědom následků porušení ustanovení § 11 a následujících autorského zákona č. 121/2000 Sb., včetně možných trestněprávních důsledků vyplývajících z ustanovení § 152 trestního zákona č. 140/1961 Sb.

V Brně dne .....

.....

(podpis autora)

OBSAH

1	PŘEHLED NEJPOUŽÍVANĚJŠÍCH TYPŮ ELEKTRONICKÝCH ZABEZPEČENÍ	11
1.1	Autoalarmy	11
1.2	Autoalarmy s (gsm) pagerem	11
1.3	Gps/gsm autoalarmy	12
2	KONCEPCE ZAŘÍZENÍ	13
2.1	Napájecí zdroj	13
2.1.1	Spínaný zdroj	14
2.1.2	Lineární zdroj	18
2.2	Čidlo zrychlení	18
2.2.1	Specifikace LIS3LV02DL [7]	20
2.2.2	Oživení a nastavení	21
2.3	Obvod kalendáře PCF8583	23
2.3.1	Specifikace PCF8583 [9]	23
2.3.2	Oživování	25
2.4	Gps modul	25
2.4.1	Specifikace modulu NAVILOCK NL-504ETTL [12]	26
2.5	Gsm modul	30
2.5.1	Příjem sms	33
2.5.2	Odesílání sms	35
2.6	ATmega 162	37
2.6.1	Oživení a nastavení	37
2.7	Přídavný modul	38
2.8	Další obvody na plošném spoji řídicího obvodu	38
3	MĚŘENÍ	42
4	POPIS FUNKCE	48
4.1	Zobrazení informací, nastavení	51
4.1.1	Nastavení tel. čísla	51
4.1.2	Nastavení času mezi kontrolama	53
4.1.3	Nastavení timeru	53
4.1.4	Nastavení citlivosti zrychlení	53
4.2	Čekání na sms	53

5	INSTALACE DO AUTOMOBILU	55
6	CENOVÁ ROZVAHA	57
7	ZÁVĚR	59
	Seznam symbolů, veličin a zkratk	61
	Reference	62
	Seznam příloh	64
A	SCHÉMATA, OSAZOVACÍ SCHÉMATA, DPS	65
B	FOTKY SKUTEČNÉHO PROVEDENÍ	69

SEZNAM OBRÁZKŮ

2.1	Blokové schéma GPS/GSM autoalarmu	13
2.2	Schéma napájecího zdroje	14
2.3	Schéma obvodu MAX1837 [3]	16
2.4	Průběhy napětí v bodě LX , výstupní napětí a proud cívkou [3]	16
2.5	Rozložení směrů měřených zrychlení [7]	20
2.6	GPS modul a pořadí pinů [12]	26
2.7	Piny konektoru Siemens C35i [14]	30
2.8	Nastavení configuration & lock bitů v programu ponyprog	38
2.9	Schéma zapojení modulu displeje	39
2.10	Osazovací schéma modulu displeje	39
3.1	Schéma zapojení měření účinnosti zdroje	42
3.2	Závislost účinnosti spínaného zdroje na výstupním proudu	45
3.3	Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 10mA$	46
3.4	Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 23mA$	46
3.5	Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 100mA$	47
3.6	Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 200mA$	47
4.1	Vývojový diagram programu	49
4.2	Modul displeje	51
4.3	Nastavení telefonního čísla	52
4.4	Vývojový diagram režimu zobrazení	52
5.1	Schéma připojení autoalarmu do automobilu	55
A.1	Schema zapojení GSM/GPS autoalarmu	65
A.2	Osazovací schéma obvodu autoalarmu - horní strana DPS	66
A.3	Osazovací schéma obvodu autoalarmu - spodní strana DPS	67
A.4	Plošný spoj obvodu autoalarmu	68
A.5	Plošný spoj modulu displeje	68
B.1	Skutečné provedení autoalarmu - spodní strana	69
B.2	Skutečné provedení autoalarmu - horní strana	69
B.3	Umístění autoalarmu v autě	70
B.4	Umístění autoalarmu v autě - detail	70

SEZNAM TABULEK

2.1	LIS3 CTRL_REG1	21
2.2	LIS3 CTRL_REG2	22
2.3	LIS3 CTRL_REG3	22
2.4	LIS3 FF_WU_CFG	23
2.5	I2C komunikace - příklad nastavení registru CTRL_REG1	23
2.6	PCF8583 CONTROL/STATUS REGISTER	24
2.7	PCF8583 Alarm control register	25
2.8	Propojení GPS modulu s řídicím obvodem	27
2.9	Typy rámců poskytovaných GPS modulem	27
2.10	Význam jednotlivých údajů VTG rámce	28
2.11	Význam jednotlivých údajů RMC rámce	28
2.12	Význam jednotlivých údajů GGA rámce	29
2.13	Zapojení konektoru Siemensu C35	31
2.14	Význam znaků PDU rámce	34
2.15	Převedení znaků PDU zprávy do binární podoby	34
2.16	Převedení PDU zprávy na smysluplnou sms	35
2.17	Kódování sms	36
2.18	Složky rámce odesílané sms	36
2.19	Propojení obvodu autoalarmu s obvodem displeje (konektor DISPLEJ)	40
2.20	Propojení obvodu autoalarmu s obvodem displeje (konektor PROG)	40
3.1	Naměřené hodnoty dle schématu (3.1)	44
3.2	Odběr obvodu ve sleep režimu	45
6.1	Cena součástek obvodu autoalarmu	57
6.2	Cena součástek modulu displeje	58

ÚVOD

V ČR je každým rokem ukradeno asi 25 000 vozů [1]. Každé zabezpečení snižuje pravděpodobnost ukradení. Na druhou stranu pokud se profesionální zloděj rozhodne auto ukrást, nezabrání mu v tom sebelepší zabezpečení. Obzvláště ohledně mechanického zabezpečení je zajímavé prostudovat, k čemu všemu je dobrý stlačený dusík (viz.) [2]. Cílem této práce je navrhnout zabezpečovací zařízení, které má pomoci ukradené auto znovu najít, případně pomocí imobilizačního okruhu krádež překazit. Protože se předpokládá možnost zabudování i do starších aut, důraz je kladen především na elektrickou spotřebu a cenu.

1 PŘEHLED NEJPOUŽÍVANĚJŠÍCH TYPŮ ELEKTRONICKÝCH ZABEZPEČENÍ

1.1 Autoalarmy

Asi nejrozšířenější, nejlevnější, ale taky nejméně účinné jsou autoalarmy. Jejich pořizovací cena je asi od 800Kč za nejjednodušší modely. Autoalarmy se spouští různými dveřními čidly, mohou být instalována ultrazvuková čidla, čidla vibrací, čidla rozbití oken a také čidla poklesu napětí v palubní síti. Deaktivace autoalarmu probíhá většinou pomocí vysílače plovoucího kódu - generátoru pseudonáhodných čísel.

Výstupem autoalarmu bývá siréna a také jedno- nebo víceokruhový imobilizér. Je jasné, že tento způsob zabezpečení může odradit jen zloděje amatéry. Vyřazení z činnosti je velmi jednoduché - např. zespod motorového prostoru je možno kleštěmi přestříhnout vedení z autobaterie (autoalarmy sice mají záložní zdroj, ovšem jen pro řídicí jednotku, siréna je napájena z autobaterie), dále jakýmkoliv způsobem otevřít dveře a motorový prostor, přestříhnout vodiče k siréně, vyhledat autoalarm a ručně spojit imobilizační okruhy.

Zvláště pro auta, se kterými se moc nejezdí, je důležitá spotřeba proudu autoalarmu v hlídacím režimu. Spotřeba jednoduchých autoalarmů se pohybuje v řádech desítek mA (autoalarm Jablotron CA320 za zhruba 3000Kč max. 20mA). Další nevýhodou je, že vysílač je aktivní a pokud dojde ke zničení nebo třeba k vybití baterie a tím k zapomenutí aktuálního čísla, nejsme u některých autoalarmů schopni bez funkčního vysílače autoalarm deaktivovat a je nutný odvoz do servisu.

1.2 Autoalarmy s (gsm) pagerem

Jedná se o autoalarmy, kde výstupem bývá oproti jednoduchým autoalarmům navíc GSM nebo rádiový pager. Rádiový mívá relativně malý dosah (řádově stovky metrů), takže má význam jen v případě, kdy většinu času trávíme v bezprostřední blízkosti auta. Naproti tomu GSM autoalarmy fungují, pokud je v místě pokrytí GSM signál. Vyšší modely často umožňují i ovládání imobilizačních okruhů pomocí SMS po zjištění vloupání do vozu a také odposlech hluku v autě. V případě GSM s lokační službou je možné zjistit přibližnou polohu vozu. Odběr v hlídacím režimu se opět pohybuje v řádech desítek mA (Jablotron CA1202). Cena těchto autoalarmů už ale bývá značně vysoká - zhruba od 6000Kč a více podle vybavenosti autoalarmu. Také nesmíme zapomenout na občasné dobítí kreditu.

Nevýhodou těchto autoalarmů je, že pokud zloděje nechytíme ve velmi krátké době od pokusu o ukradení, šance na nalezení auta jsou mizivé, protože neznáme polohu auta.

1.3 Gps/gsm autoalarmy

Bezesporu nejlepší variantou autoalarmu je GPS/GSM autoalarm, který kromě informace o vloupání posílá současně informace o poloze a rychlosti. Tyto moduly často nabízejí další služby, jako například vedení knihy jízd. Často bývá kromě dálkového ovládání vybaven dalším RFID modulem, kde snímač bývá teoreticky umístěn na tajném místě.

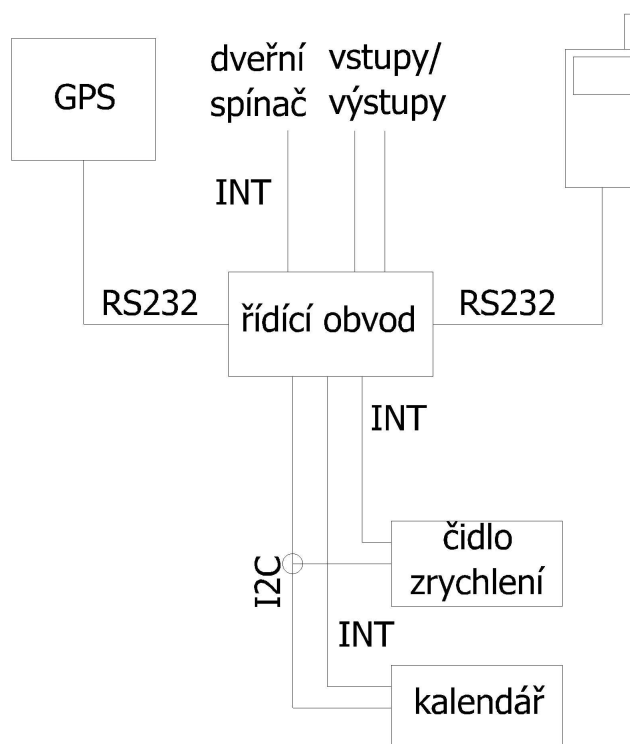
Některé firmy nabízejí tento typ autoalarmů spojený se zásahovou službou, takže v případě odcizení vozidla se někdy majitel nemusí o nic starat, pracovníky firmy je jen kontaktován, aby potvrdil odcizení vozidla, a nalezení auta už zařídí firma. Asi největší firmou poskytující v ČR tyto služby je firma Sherlog (<http://www.sherlog.cz/>). Tato firma má i vlastní radiovou síť, takže GSM systém je využíván jen u části produktů. Dle firemních stránek je úspěšnost 98%.

Jednou z mála nevýhod těchto systémů je jejich cena. Např. GPS/GSM autoalarm Jablotron CA-1803 ATHOS v základní verzi stojí přes 12 000Kč. Cena základního autoalarmu + aktivace Sherlog Neo Classics přesahuje cenu 14 000Kč. K ceně autoalarmu je ještě nutno přičíst roční provozní poplatek, který činí přes 5000Kč. U tohoto základního modelu je hledání vozu zahájeno až po oznámení krádeže majitelem.

2 KONCEPCE ZAŘÍZENÍ

Základní návrh vychází z koncepce GPS/GSM autoalarmu. Protože se počítá s instalací do starších aut, se kterými se nejedí příliš často a které mají akumulátory s menší kapacitou, mělo by mít zařízení následující parametry:

- Velmi malá spotřeba v hlídacím stavu (do 1mA)
- Celková cena do 2500Kč
- Velká odolnost
- Jednoduché ovládání
- I v případě poruchy GPS/GSM autoalarmu musí být auto provozuschopné

Obrázek 2.1: Blokové schéma GPS/GSM autoalarmu

Jádrem zařízení je řídicí obvod sestávající se z mikrokontroléru ATMEGA162, který zprostředkovává komunikaci mezi ostatními periferiemi. Přes rozhraní RS232 je připojen mobilní telefon a GPS modul. Čidlo zrychlení a obvod kalendáře s programovatelným alarmem jsou připojeny přes I2C rozhraní. Obvod kalendáře a čidlo zrychlení mohou vyvolat přerušení, kterým probudí uspaný mikrokontrolér do aktivního režimu.

2.1 Napájecí zdroj

Stabilizovaný zdroj musí mít co nejmenší klidový odběr, ale musí být schopen dodávat dostatečně velký proud i pro mobilní telefon a GPS modul. Tyto požadavky se těžko splňují, a proto je zdroj rozdělen na 2 části.

- Část, která napájí zařízení, která jsou trvale pod napětím (step down měnič)
- Část, která napájí zařízení jen v případě ukradení či zapnutého motoru (lineární stabilizátor).

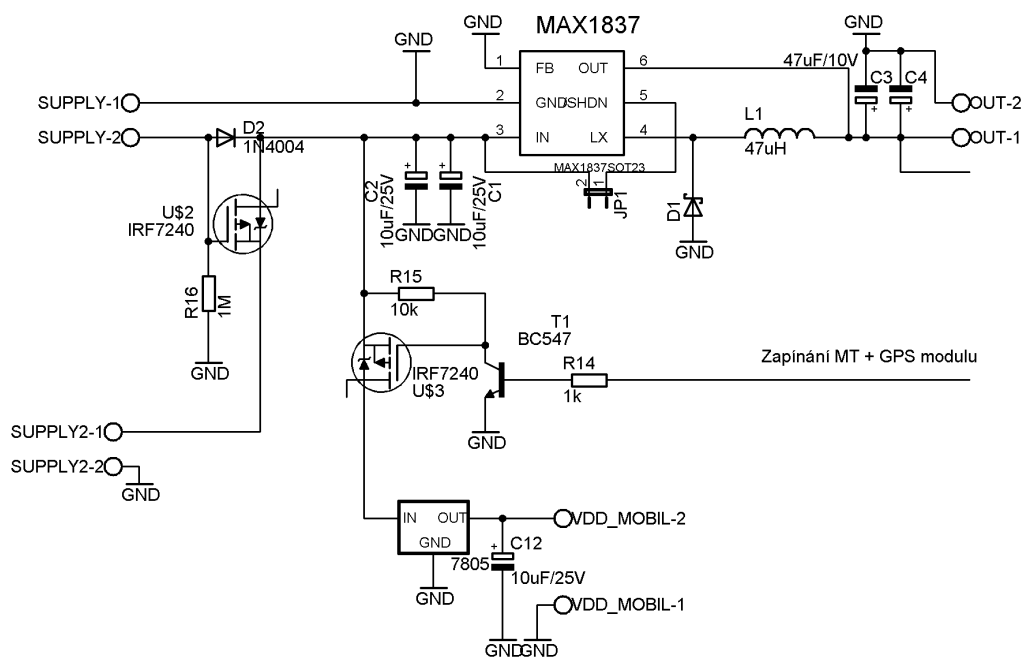
Vstupní svorky (*SUPPLY – 1*, *SUPPLY – 2*) (2.2) obou částí jsou připojeny přes pojistku přímo na autobaterii - *SUPPLY – 1* na záporný pól autobaterie, *SUPPLY – 2* na kladný pól. Pokud ovšem dojde k výpadku napětí z autobaterie, ovládací elektroda MOS-FET tranzistoru U\$2 (2.2) se dostane na potenciál země, tranzistor se sepne, čímž se připojí náhradní zdroj (4 tužkové alkalické baterie) připojený ke svorkám *SUPPLY2 – 1* - kladný pól (2.2), *SUPPLY2 – 2* - záporný pól (2.2). Jako tranzistor je použit P-MOSFET s maximálním napětím U_{ds} až $-40V$ a proudem I_{ds} až $-10,5A$.

2.1.1 Spínaný zdroj

První část je navržena jako step-down měnič. Na trhu je mnoho takových obvodů, ale jen málo jich vyhoví požadovaným vlastnostem, zejména:

- Malý klidový proud - max několik desítek μA
- Co nejvyšší spínací frekvence (možnost použití menší civky)
- Výstupní proud minimálně 200mA
- Činnost v širokém rozmezí napájecího napětí (až 16V)
- Výstup 3,3V

Z dostupných obvodů na trhu byl zvolen integrovaný obvod MAX1837.

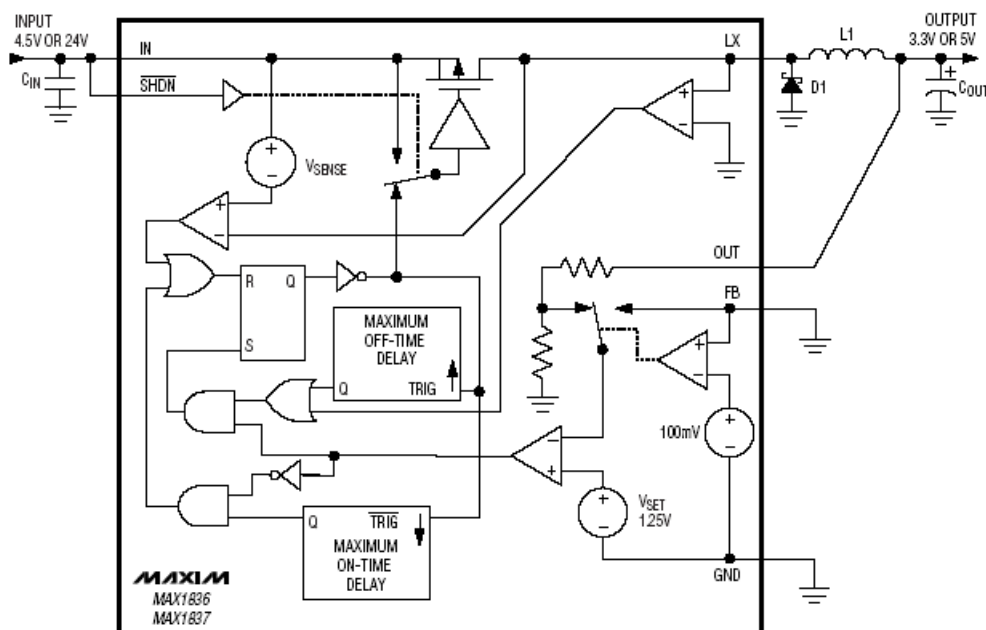
Obrázek 2.2: Schéma napájecího zdroje

Vlastnosti obvodu MAX1837 [3]

- Klidový proud 12uA
- Max. výstupní proud 250mA
- Spínací frekvence dle odebíraného proudu až 120kHz
- Činnost v rozmezí napětí až 24V
- Výstup 3,3V
- Účinnost při výstupním proudu 1mA a vstupu 12V asi 80%
- Max. střída 100%

Obvod reguluje napětí na principu změny střídy resp. frekvence spínání vstupního napětí P-MOSFET tranzistorem. Pokud ani při maximální střídě není možno dosáhnout požadovaného výstupního napětí, tranzistor zůstává trvale sepnutý. Frekvence spínání s rostoucí zátěží roste, což umožňuje použít menší a levnější cívky. Když je napětí na výstupu nižší než požadované, klopný obvod sepne tranzistor, který zůstává sepnutý, dokud se nedosáhne maximálního proudu cívkou (625mA), nebo když doba sepnutí je větší

než "MAXIMUM ON TIME DELAY" (viz. průběhy na obrázku (2.4)). Jakmile se tranzistor uzavře, proud do obvodu dodává cívka, obvod se uzavírá přes diodu D1 (2.3). Tranzistor zůstává rozepnutý, dokud nevyprší doba "MAXIMUM OFF-TIME DELAY", proud cívkou neklesne na nulu a výstupní napětí se nesníží pod stanovenou úroveň.

Obrázek 2.3: Schéma obvodu MAX1837 [3]

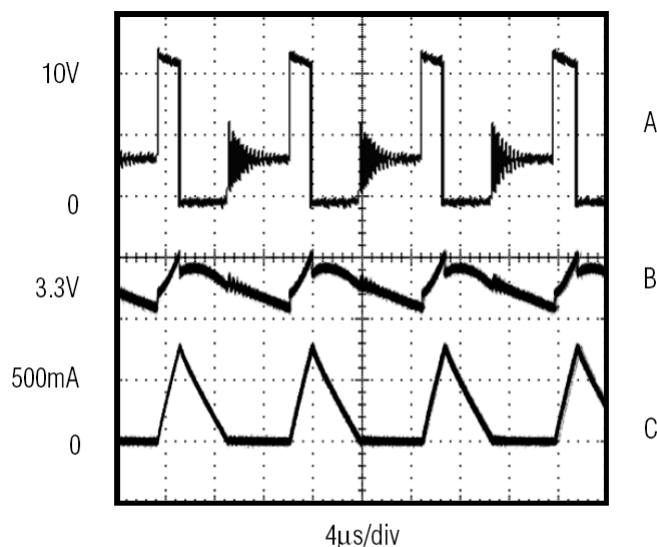
Volba součástek

Z výše napsaného vyplývají požadavky na součástky. Asi největší vliv má volba cívky. Pro minimalizaci ztrát by měla mít co nejnižší odpor, musí mít větší povolenou hodnotu proudu než I_{PEAK} . Minimální hodnota cívky se spočítá podle vzorce (2.1)[3]:

$$L_{min} = \frac{(V_{in(MAX)} - V_{OUT})t_{ON(MIN)}}{I_{LIM}} = \frac{(16 - 3,3)10^{-6}}{0,9} = 14\mu H \quad (2.1)$$

Kde

- $V_{IN(MAX)}$ je maximální vstupní napětí, v našem případě 16V
- V_{OUT} je výstupní napětí, v našem případě 3,3V
- $t_{ON(MIN)}$ je minimální doba po kterou zůstává MOSFET sepnutý (1 μs) [3]
- I_{LIM} je maximální rozpínací proud cívkou (typicky 0,625A) [3]

CIRCUIT OF FIGURE 2, $V_{IN} = 12V$

A. V_{LX} , 5V/div

B. $V_{OUT} = 3.3V$, 20mV/div, 200mA LOAD

C. INDUCTOR CURRENT, 500mA/div

Obrázek 2.4: Průběhy napětí v bodě LX , výstupní napětí a proud cívkou [3]

V návrhu byla použita cívka firmy Matsuta s induktancí $L = 47\mu H$, sériovým odporem $0,17\Omega$ a maximálním proudem $1,19A$. Vyšší hodnota induktance cívky zvyšuje účinnost zdroje a snižuje riziko překročení max. proudu I_{LIM} . Maximální proud cívkou bude (2.3)[3]:

$$I_{peak} = I_{LIM} + \frac{(V_{in(MAX)} - V_{OUT})300ns}{L} \quad (2.2)$$

$$I_{peak} = 0,625 + \frac{(16 - 3,3)300 \cdot 10^{-9}}{47 \cdot 10^{-6}} = 0,71A$$

Maximální povolený proud vybranou cívkou je větší než vypočtený teoretický proud, cívka tedy vyhovuje.

Z blokového schématu je jasné, že dalším zdrojem ztrát je dioda $D1$ (2.3). Na diodě vznikají největší ztráty díky propustnému napětí U_f . Proto je jako usměrňovací dioda zvolena Schottkyho dioda, kde při proudu $100mA$ je propustné napětí $U_f = 0,3V$. Vstupní kondenzátory byly zvoleny tantalové a kvůli snížení sériového odporu byly dány vždy dva paralelně. Ke kondenzátorům běžně dostupným např. v GME se mi nepodařilo najít datasheet, pro sériový odpor tedy použiji odhadnutou hodnotu sériového odporu u

obdobných kondenzátorů firmy AVX. Pro kondenzátor $47\mu F$, $10V$ a frekvenci $100kHz$ je max. přípustný sériový odpor $250m\Omega$. Výstupní zvlnění se vypočítá podle rovnic (2.6)[3]:

$$V_{RIPPLE} = V_{RIPPLE(ESR)} + V_{RIPPLE(C)} \quad (2.3)$$

$$V_{RIPPLE(ESR)} = I_{peak}ESR = 0,71 \frac{0,25}{2} = 0,088V \quad (2.4)$$

$$V_{RIPPLE(C)} = \frac{L \cdot (I_{PEAK} - I_{OUT})^2}{2 \cdot C_{OUT} \cdot V_{OUT}} \left(\frac{V_{IN}}{V_{IN} - V_{OUT}} \right) \quad (2.5)$$

$$V_{RIPPLE(C)} = \frac{47 \cdot 10^{-6} \cdot (0,71 - 0,25)^2}{2 \cdot 94 \cdot 10^{-6} \cdot 3,3} \frac{12}{12 - 3,3} = 0,022V$$

$$V_{RIPPLE} = 0,123 + 0,055 = 0,11V \quad (2.6)$$

Oživení

Na oživování nejsou kladeny žádné zvláštní nároky, obvod by měl fungovat na první zapojení. Při osazování je třeba dát si pozor na správnou polaritu tantalových kondenzátorů. Při nesprávné polaritě stačí pouhé 3V, aby se kondenzátor po chvíli prorazil a zkratoval spínaný zdroj, což i přes ochranu proti přetížení může vést ke zničení obvodu. Proto je vhodné oživování provádět se stabilizovaným zdrojem s proudovým omezením a sledovat odebíraný proud. Dále je vhodné osciloskopem zkontrolovat, zda zdroj při připojené zátěži nezakmitává. Pokud je obvod funkční, při měnící se zátěži by se měla měnit frekvence spínání tak, že na výstupu by mělo být stálých 3,3V. Pokud na výstupu obvodu není napětí, je vhodné zkontrolovat osazení jumperu JP1.

2.1.2 Lineární zdroj

Tato část zdroje bude zapnuta, jen pokud dojde ke krádeži nebo pokud bude nastartovaný motor. Nepočítá se tedy s trvalým provozem, a proto je možné tuto část realizovat pomocí lineárního zdroje. Tento zdroj slouží pro napájení mobilního telefonu (nabíjení záložního akumulátoru) a pro napájení GPS modulu. Použit je obvod 7805, jehož maximální výstupní proud je 1,5A. Pokud není tento zdroj aktivní, je mu přerušen přívod

napětí pomocí tranzistoru T1 resp. U\$3 (2.2). Vzhledem k výkonové ztrátě je vhodné T1 osadit chladičem.

Oživení

Na ožívování nejsou kladeny žádné zvláštní nároky, obvod by měl fungovat na první zapojení. Je ale nutné nastavit na řídicím obvodu PORTB1 jako výstup. Pokud chceme, aby byl obvod 7805 připojen na vstupní napětí, PORTB1 se musí rovnat 1, v opačném případě se PORTB1 musí rovnat 0.

2.2 Čidlo zrychlení

Čidlo zrychlení má sloužit jako detektor ukradení. Pokud by totiž auto bylo naloženo odtahovou službou, zařízení by se nespustilo přes dveřní spínač. Pokud bude čidlo dostatečně citlivé, půjde detekovat jen prosté vloupání ve funkci čidla náklonu.

Na trhu jsou nejobvyklejší akcelerometry buď analogové - výstupní napětí odpovídá zrychlení - nebo digitální - nejčastěji s I2C přenosem. Pro náš účel potřebujeme čidlo, které generuje přerušeni při překročení určité meze. Lze použít analogové čidlo a přerušeni řešit pomocí komparátorů. Toto řešení má ale nevýhodu v tom, že pokud by se spínací mez nastavila na určitou absolutní hodnotu, komparační mez by buď musela být nastavena na velké zrychlení, které by pravděpodobně nebylo schopné fungovat ve funkci náklonoměru, nebo by například při odstavení v kopci generovalo falešné poplarchy. Také by šlo detekovat jen střídavou složku signálu = změna zrychlení. V tomto režimu bychom ale zase ztratili informaci o aktuálním zrychlení, protože mikrokontroléru trvá určitou dobu, než je schopný při přechodu ze sleep do normálního režimu přijímat informace. Dále by bylo nutné použít další součástky trvale připojené k napájecímu napětí a tudíž větší spotřebu.

Proto bylo raději zvoleno digitální kapacitní čidlo zrychlení s komunikací po I2C sběrnici a s programovatelným generátorem přerušeni. Tak lze nastavit dostatečnou citlivost i pro náklonoměr. Vždy před aktivací hlídacího režimu se zjistí aktuální hodnoty zrychlení ve všech nebo jen v jedné ose a přerušeni se nastaví na mez přerušeni o určitou hodnotu vyšší případně nižší.

Do zařízení jsem vybíral čidlo s co nejmenším rozsahem - $\pm 2g$ (a o to větším rozlišením). Tuto hodnotu zjistíme snadným výpočtem. Nejkratší brzdná dráha z rychlosti $100km/h$ změřená u několika různých aut dle zdroje [4] je $33,5m$.

$$\Delta t = \frac{2s}{v} \quad (2.7)$$

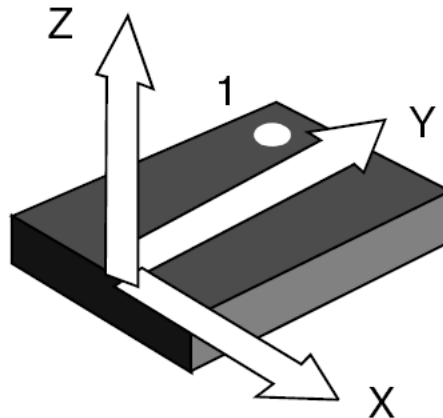
$$a = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{v_0^2}{2s} = \frac{27.8^2}{2 \cdot 33,5} = 11,53m \cdot s^{-2} = 1,153g$$

$$v_0 = 100km/h = 27,8m/s$$

Výsledné maximální dosažitelné zrychlení v autě je tedy asi 1,2g. Mezi velké výrobce patří zejména firmy Freescale a STMicroelectronics. Od firmy Freescale je vhodný typ MMA7450L, který má rozsah $\pm 2g$ (resp. $\pm 4g$ resp. $\pm 8g$) ve 3 osách, spotřebu v aktivním režimu asi $400\mu A$, rozlišení při rozsahu $\pm 2g$ je $15,6mg$, napájecí napětí $2,4 - 3,6V$, rozsah teplot $20 - +65^\circ C$ [5]. Cena dle Freescale je asi 2,9\$ - ovšem jen v množství 1000+. Jednotlivě koupit nelze. Velmi podobné parametry má obvod LIS202DL od firmy STMicroelectronics, který ovšem snímá pouze ve 2 osách, má rozsah $\pm 2g$ (resp. $\pm 8g$) ve 2 osách, spotřebu v aktivním režimu asi $400\mu A$, rozlišení při rozsahu $\pm 2g$ je $18mg$, napájecí napětí $2,16 - 3,6V$, rozsah teplot $40 - +85^\circ C$ [6]. Cena je asi 6,5\$ (110Kč) (www.mouser.com). Nakonec byl vybrán díky své nejjednodušší dostupnosti obvod LIS3LV02DL taktéž od firmy STMicroelectronics.

2.2.1 Specifikace LIS3LV02DL [7]

- Rozsah $\pm 2g$ resp. $\pm 6g$ ve 3 osách
- Odběr v aktivním režimu max. $800\mu A$, typicky $650\mu A$
- Napájecí napětí $2,16 - 3,6V$
- Selftest
- Programovatelné přerušení
- Rozsah teplot $-40 - +85^\circ C$
- I2C/SPI rozhraní
- Cena 11,50\$ - asi 195Kč (www.mouser.com)

Obrázek 2.5: Rozložení směrů měřených zrychlení [7]

Z obrázku (2.5) je patrné, že záleží na orientaci součástky vzhledem k automobilu. Pro různé způsoby montáže do vozu je nutno provést různá nastavení autoalarmu. Hodnoty zrychlení jsou pro každou osu uloženy ve dvou osmibitových registrech $OUTn\_H$ a $OUTn\_L$, kde n je směr osy (X, Y, Z viz. (2.5)). Se zařízením je možné komunikovat buď po I2C sběrnici nebo po rychlejším SPI rozhraní. Návrh umožňuje výběr (viz. (A.1) - pomocí jumperu JP3 (propojení pinů 1-2 je vybrána I2C, propojení pinů 2-3 SPI). Tovární nastavení adresy je 0b0011101 (0x3A write, 0x3B read).

2.2.2 Oživení a nastavení

Vzhledem k pouzdru (LGA) je při letování třeba dbát na přesné usazení součástky. Po naletování zkontrolujeme, zda sousední vývody nejsou zkratovány. Dále zkontrolujeme, zda je osazen jumper JP4. Pokud ano, měli bychom naměřit na pinu 4 napětí 3,3V. Protože budeme používat programovatelný kalendář, který nemá SPI rozhraní, musíme i obvod LIS3 přepnout na I2C rozhraní. Jumper je třeba na JP3 osadit tak, aby zkratoval pin 1 a 2. Pokud se podaří součástku osadit, přejdeme k nastavení akcelerometru. K tomu slouží registry CTRL_REG1-CTRL_REG3. Do registrů zapíšeme data podle tabulek (2.1) - (2.3).

Protože data o současném zrychlení budeme potřebovat jen kvůli generování přerušení, kde nám jde především o stabilní hodnoty než o rychlost, je použito filtrování dat zrychlení pomocí horní propusti.

Součástka dále umožňuje naprogramovat přerušení jako reakci na překročení určité meze zrychlení (free-fall interrupt). K nastavení přerušení slouží registr FF_WU_CFG (2.4). Současná hodnota zrychlení se porovnává s obsahem registrů FF_WU_THS_L a FF_WU_THS_H. Podle nastavení registru FF_WU_CFG (2.4) lze nastavit, zda se přerušení

Registr CTRL_REG1							
PD1	PD0	DF1	DF0	ST	Zen	Yen	Xen
1	1	0	0	0	1	1	1

bity	význam	nastavení
PD1, PD0	Stav zařízení	zapnuto
DF1, DF0	Frekvence obnovování dat	40Hz
ST	Selftest	neaktivní
Zen, Yen, Xen	Zapínání jednotlivých os	všechny osy zapnuty

Tabulka 2.1: LIS3 CTRL_REG1

Registr CTRL_REG2							
FS	BDU	BLE	BOOT	IEN	DRDY	SIM	DAS
0	1	1	1	1	0	1	1

bity	význam	nastavení
FS	Rozsah	$\pm 2g$
BDU	Způsob obnovování dat	Výstupní registry se během čtení dat MSB a LSB neobnovují
BLE	Reprezentace dat	Big endian
BOOT	Obnova registrů po zapnutí	Povoleno
IEN	Připojení INT na pin RDY	povoleno
DRDY	Generování Data ready signálu na pin RDY	zakázáno
SIM	Mód SPI rozhraní	3-wire
DAS	Zarovnání dat	16 bitů zarovnaných doleva

Tabulka 2.2: LIS3 CTRL_REG2

Registr CTRL_REG3							
ECK	HPDD	HPFF	FDS	res	res	CFS1	CFS0
0	1	1	1	0	0	1	1

bity	význam	nastavení
ECK	Externí hodinový signál	Interní hodiny
HPDD	High-pass filtr pro změnu směru zrychlení	Povoleno
HPFF	High-pass filtr pro free-fall a wake-up	Povoleno
FDS	Filtrování dat	Data vybírána z filtru
CFS1,CFS0	Mezní frekvence filtru	4096

Tabulka 2.3: LIS3 CTRL_REG3

Registr FF_WU_CFG							
AOI	LIR	ZHIE	ZLIE	YHIE	YLIE	XHIE	XLIE
0	0	0	0	0	0	-	-

bity	význam	nastavení
AOI	AND/OR kombinace podmínek	OR
LIR	Maskovat přerušení	Zakázáno
XHIE	Přerušení nastane při akceleraci překračující práh	Různé
XLIE	Přerušení nastane při poklesu zrychlení pod práh	Různé

Tabulka 2.4: LIS3 FF_WU_CFG

bude generovat při překročení současné hodnoty nebo při snížení hodnoty zrychlení pod mez určenou registry FF_WU_THS_L a FF_WU_THS_H. Pokud tedy např. nastavíme bit XHIE (2.4) do log 1, a všechny ostatní podmínky v registru FF_WU_CFG (2.4) budou v log 0, přerušení se vygeneruje, pokud současné zrychlení v ose X překročí hodnotu uloženou v registrech FF_WU_THS_L a FF_WU_THS_H.

Komunikace bude probíhat na sběrnici I2C podle tabulky (2.5):

Master	Start bit	slave address + write		register address		data		Stop bit
Slave			ACK		ACK		ACK	

Master	Start bit	0x3A		0x21		0xA0		Stop bit
Slave			ACK		ACK		ACK	

Tabulka 2.5: I2C komunikace - příklad nastavení registru CTRL_REG1

2.3 Obvod kalendáře PCF8583

Jako druhé zařízení na I2C sběrnici je kalendář PCF8583. Tento čip má sloužit k probouzení zařízení (např. 1x za den), aby se zkontrolovalo, zda nepřišla ovládací sms, nebo zda není odpojena autobaterie. Tento obvod bude stále pod napětím, takže velmi důležitým parametrem bude spotřeba, která má být maximálně $200\mu A$.

2.3.1 Specifikace PCF8583 [9]

- Napájecí napětí 2,5V - 6V
- Odběr v aktivním režimu max. $200\mu A$, při $f_{SCL} = 100kHz$
- Napájecí napětí 2,16 – 3,6V
- Programovatelné přerušení na alarm či časovač
- 240x8b low-voltage RAM
- Rozsah teplot -40 - +85°C
- Zabudovaný oscilátor 32,768kHz

Obvod budeme používat jako časovač. Pro správnou funkci je třeba nastavit registry (2.6) - (2.7):

Control/status registr							
SCF	HLCF	FM1	FM0	MF	AE	AF	TF
0	0	0	0	0	1	0	0

bity	význam	nastavení
SCF	Stav zařízení	Čítání půlzů
HLCF	Čítání / pamatování si načítané hodnoty	Čítání
FM1, FM0	Funkce	časovač 32,768kHz
MF	Reprezentace dat (maskování roků a dnů v týdnu)	Přímé čtení dne a měsíce
AE	Povolení kontrolního registru alarmu	Povoleno
AF	Alarm flag	
TF	Timer flag	

Tabulka 2.6: PCF8583 CONTROL/STATUS REGISTER

Čítač timeru čítá nahoru až do čísla 99 (číslo je v BCD formátu). Při překročení čísla 99 nastane přerušení. Přerušení zůstane aktivní, dokud se ne vynuluje LSB control/status registru (2.6).

2.3.2 Oživování

Obvod je navržen v DIL verzi, proto je vhodné DPS osadit patičí pro obvod. Při oživování si musíme dát pozor, aby na mikrokontroléru bylo zakázáno přerušení (INT1). Pokud je totiž obvod naprogramován v módu hodin a není nastaven alarm (tovární nastavení), na vývodu INT (připojen na mikrokontroléru na pin INT1) bude obdélkový signál s periodou 1Hz. Pokud bychom přerušení nezakázali, program v mikrokontroléru by neustále odskakoval na rutinu přerušení. Pokud je obvod správně zaletován a komunikuje s mikrokontrolérem, můžeme nastavit na adrese 0x00 (kontrol registr) hodnotu 0x04 viz. (2.6).

Alarm control registr							
AI	TA	CAF1	CAF0	TI	TF2	TF1	TF0
0	1	0	0	1	0	1	0

bity	význam	nastavení
AI	Povolení přerušení od alarmu	Zakázáno
TA	Povolení alarmu od časovače	Povoleno
CAF1, CAF0	Budíček	Zakázáno
TI	Přerušení od timeru	Povoleno
TF2, TF1, TF0	Jednotky timeru	Různé

Tabulka 2.7: PCF8583 Alarm control register

2.4 Gps modul

GPS modul má sloužit k přijímání současné GPS polohy. K připojení napětí dojde jen v případě krádeže nebo při zapnutém motoru.

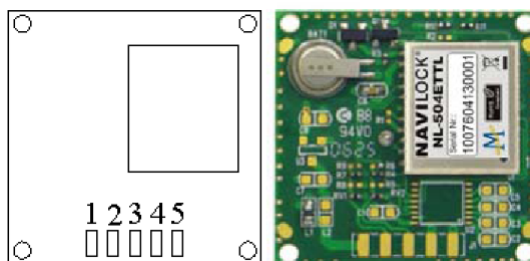
V současné době jsou nejvíce používané dva čipsety - SIRF3 a MTK. Dle údajů i zkušeností není mezi nimi větších rozdílů (viz. např. [8]). Dle [10] by citlivost čipu SIRF3 měla být -159dBm (vztaženo k 1mW), zatímco citlivost MTK -158dBm [11]. Díky použitému standardnímu protokolu NMEA je z hlediska komunikace jedno, který čipset se použije, důležité je zvolit čip s TTL úrovněmi. Pro návrh jsem vybral modul NAVILOCK NL-504ETTL.

2.4.1 Specifikace modulu NAVILOCK NL-504ETTL [12]

- Čipset MediaTek MT3318
- Obnovovací frekvence 1s
- Náběhový čas - Hot start 2s
- Náběhový čas - Cold start 36s
- Průměrná přesnost - 3m
- Protokol NMEA 0183 ver. 3.01

- TTL verze RS232 rozhraní
- Záložní baterie
- Velmi malé rozměry 30x30mm
- Napájecí proud typicky 41mA
- Rozsah teplot -30 - +85°C

Modul obsahuje aktivní anténu, externí anténu nelze připojit. Ze zkoušek ale vyplývá, že přijímač nemá problém s přijímáním dat v automobilu. K rychlému náběhu modulu také přispívá, že si poslední platné souřadnice ukládá do paměti. Při zapnutí pak tato data načte. K řídicímu obvodu je připojen přes šroubovací svorky. Komunikační rychlost je 9600 b/s. Rozmístění pinů je podle obrázku (2.6). Modul propojíme s řídicím obvodem podle tabulky (2.8).

Obrázek 2.6: GPS modul a pořadí pinů [12]

Pin na GPS	Popis	Svorka na řídicím obvodu
1	Vcc	VDD_MOBIL2
2	Rx	GPS-3
3	Tx	GPS-2
4	GND	GPS-1
5	GND	GPS-1

Tabulka 2.8: Propojení GPS modulu s řídicím obvodem

GPS posílá s periodou 1s několik typů rámců (2.9) dle NMEA. Všechny rámce začínají znaky \$GP. Konkrétní výpis pak vypadá například takto:

\$GPGGA,121114.000,4921.4013,N,01736.8194,E,1,8,1.33,277.7,M,42.8,M,,*57

\$GPGLL,4921.4013,N,01736.8194,E,121114.000,A,A*50
 \$GPGSA,A,3,23,25,02,07,04,13,16,08,,,,,1.58,1.33,0.85*08
 \$GPGSV,3,1,12,25,75,104,31,13,69,056,30,07,65,175,32,02,37,275,20*75
 \$GPGSV,3,2,12,23,35,077,34,04,34,226,20,08,28,203,19,16,19,046,24*7C
 \$GPGSV,3,3,12,44,17,124,,10,16,306,,20,08,134,20,29,02,342,*7A
 \$GPRMC,121114.000,A,4921.4013,N,01736.8194,E,0.05,326.29,030509,,,A*61
 \$GPVTG,326.29,T,,M,0.05,N,0.09,K,A*3D

NMEA rámec	popis
GGA	Přesné stanovení 3D polohy
GLL	Zeměpisné souřadnice
GSA	Počet přijmaných satelitů a přesnost určení polohy (2D, 3D)
GSV	Detailní informace o satelitech
RMC	Doporučené minimum (souřadnice, rychlost, čas)
VTG	Kurz a rychlost vůči zemi

Tabulka 2.9: Typy rámců poskytovaných GPS modulem

V projektu GPS/GSM autoalarmu se využívají rámce VTG (rychlost), RMC (azimut), GGA(nadmořská výška, zeměpisná šířka, zeměpisná délka). Získání potřebných údajů z výše uvedených rámců je v tabulkách (2.10) - (2.12). Zjištění konkrétního údaje v programu se děje ve 2 krocích. V prvním kroku zjišťujeme typ rámce (např. \$GPGGA) testováním zprávy na úvodní řetězec. Protože délka rámce je proměnná, žádané údaje nelze získat pouze odpočítáním znaků. Víme ale, že jednotlivé údaje jsou odděleny znaky ','. Pokud tedy budeme chtít získat např. 7. údaj v rámci, přečteme znaky mezi 7. a 8. čárkou.

\$GPVTG,326.29,T,,M,0.05,N,0.09,K,A*3D		
Údaj	Význam	jednotka
326,29	Kurz	stupně
T	Výše uvedený kurz vztažen k zeměpisnému pólu	
-	Kurz	
M	Výše uvedený kurz vztažen k magnetickému pólu pólu	
0.05	Rychlost	Uzly
N	Jednotka výše uvedené rychlosti jsou uzly	
0.09	Rychlost	Km/h
K	Jednotka výše uvedené rychlosti jsou km/h	
A	Mód - Autonomní	
*3D	Kontrolní součet	

Tabulka 2.10: Význam jednotlivých údajů VTG rámce

\$GPRMC,121114.000,A,4921.4013,N,01736.8194,E,0.05,326.29,030509,,A*61		
Údaj	Význam	jednotka
121114.000	UTC čas (12h11m14,000s)	hhmmss.sss
A	Platnost dat - (A = platná, N = neplatná)	
4921.4013	Zeměpisná šířka	49°21,4013´
N	Šířka - (N = severní, S = jižní)	
01736.8194	Zeměpisná délka	17°36,8194´
E	Délka - (E = východní, W = západní)	
0.05	Rychlost	Uzly
326.29	Výše uvedený kurz vztažen k zeměpisnému pólu	Stupně
30509	Datum (3.5.2009)	
-	Magnetická deklinace	Stupně
-	Směr deklinace (E = východní, W = západní)	
A	Mód - autonomní	
*61	Kontrolní součet	

Tabulka 2.11: Význam jednotlivých údajů RMC rámce

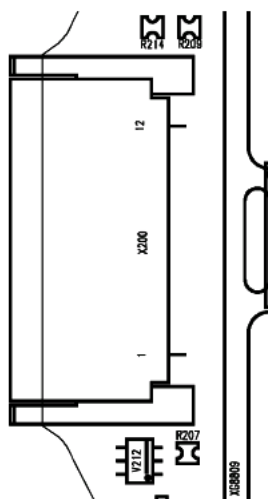
\$GPGGA,121114.000,4921.4013,N,01736.8194,E,1,8,1.33,277.7,M,42.8,M,,*57		
Údaj	Význam	jednotka
121114.000	UTC čas (12h11m14,000s)	hhmmss.sss
4921.4013	Zeměpisná šířka	49°21,4013´
N	Šířka - (N = severní, S = jižní)	
01736.8194	Zeměpisná délka	17°36,8194´
E	Délka - (E = východní, W = západní)	
1	přesnost dat (SPS mode - civilní verze GPS)	
8	Počet použitých satelitů	
1.33	Horizontální přesnost dat (1.33 = výborná)	
277,7	Nadmořská výška	mm
M	Jednotky nadmořské výšky jsou metry	
42.8	Rozdíl mezi zemským elipsoidem a střední úrovní moře	m
M	Jednotky výše uvedeného údaje jsou m	
*57	Kontrolní součet	

Tabulka 2.12: Význam jednotlivých údajů GGA rámce

2.5 Gsm modul

Pomocí GSM modulu bude řídicí obvod komunikovat se vzdálenou obsluhou. Komunikace by měla být obousměrná, aby bylo možno nastavovat parametry posílaných údajů a dekódovat příchozí zprávy. Z výše napsaného vyplývají požadavky na GSM modul - musí umět komunikovat přes TTL verzi RS232 pomocí AT příkazů.

Pro navrhované zařízení se velmi dobře hodí starý Siemens řady C/M/S35, který má dost bohatou sadu AT příkazů, má citlivý přijímač, je velmi odolný a v neposlední řadě jej lze sehnat velmi levně. Nevýhodou jsou velké rozměry a menší spolehlivost než průmyslový GSM modul. Číslování pinů je dle obrázku (2.7). Význam jednotlivých pinů MT a jejich propojení s řídicím obvodem je v tabulce (2.13).

Obrázek 2.7: Piny konektoru Siemens C35i [14]

Parametry komunikace jsou:

- rychlost přenosu: 19200
- počet bitů (DATA): 8
- počet STOP bitů: 1
- parita: N

Pin č.	Funkce	Připojeno na svorku řídicího obvodu
1	GND	MT-1
2	Vstup pro nastavení nabíjecího režimu	MT-1
3	Vstup pro nabíjení baterie	JP6-1
4	Výstup baterie	Nepřipojeno
5	Výstup DATA	MT-2
6	Vstup DATA	MT-3
7	Detekce / nastavení příslušenství(CLK)	Nepřipojeno
8	Detekce / nastavení příslušenství(DATA)	Nepřipojeno
9	GND pro externí mikrofon	Nepřipojeno
10	Vstup pro externí mikrofon	Nepřipojeno
11	Výstup externího reproduktoru	Nepřipojeno
12	GND pro externí reproduktor	Nepřipojeno

Tabulka 2.13: Zapojení konektoru Siemensu C35

Provoz mobilního telefonu je uvažován bez akumulátoru. Napájen bude ze stabilizovaného zdroje řídicího obvodu 5V (svorky VDD_MOBIL-2 - +pól, VDD_MOBIL-1 - -pól). Ačkoliv napětí akumulátoru MT je 3,6V, povolený rozsah napájecího napětí je 3,2 - 5,5V [14]. Pokud je napětí vyšší či nižší, MT se vypne.

Pokud je mobilní telefon vypnutý, nelze jej zapnout pomocí AT příkazu. Aby se zapnul, je třeba přivést pulz kladného napětí o délce větší než 60ms na pin 3 systémového konektoru (vstup pro nabíjení baterie) [14]. S řídicím obvodem je tento pin propojen přes jumper JP6 resp. PA6.

Sadu AT příkazů u C35 lze rozdělit na 2 části - AT příkazy dle specifikace GSM 07.07 a specifické příkazy Siemens. V našem případě budeme kromě příkazu na vypnutí MT využívat příkazy podle specifikace GSM 07.07. Díky tomu by mělo být možné využít v podstatě jakýkoliv mobilní telefon nebo GSM modul, který umožňuje komunikaci po RS232. Jedná se o následující příkazy:

AT<CR>

Testovací příkaz. Pokud je mobil připojen a komunikace funguje, mobilní telefon vrátí "OK".

ATE0<CR>

Vypne echo (při posílání příkazů do MT jsou znaky mobilním telefonem posílány zpět).
Příkaz **ATE1<CR>** echo zapíná. Při úspěchu MT vrátí "OK".

AT+CVIB = 0<CR>

Vypíná vibrační vyzvánění. Příkaz **AT+CVIB = 1<CR>** vibrační vyzvánění zapíná. Při úspěchu MT vrátí "OK".

AT+CALM = 1<CR>

Vypíná vyzvánění. Příkaz **AT+CALM = 0<CR>** vyzvánění zapíná, příkaz **AT+CALM = 2<CR>** zajistí, že místo vyzvánění MT poze pípne. Při úspěchu MT vrátí "OK".

AT^SMSO<CR>

Vypne mobilní telefon. Při úspěchu MT vrátí "OK". Tento příkaz není definován specifikací GSM 07.07.

AT+CMGD=5<CR>

Smaže sms z paměti na pozici uvedené za znakem = (v uvedeném příkladě smaže sms uloženou na pozici 5). Při úspěchu MT vrátí "OK".

AT+CMGR=5<CR>

Čte sms z paměti na pozici uvedené za znakem = (v uvedeném příkladě smaže sms uloženou na pozici 5). MT vrátí délku zprávy a sms s metainformacema v PDU formátu (bude popsáno dále).

AT+CMGS=+420607290557<CR>

Odesílá sms zakódovanou do PDU formátu na dané číslo - string za znakem = (v uvedeném příkladu bude číslo +420607290557). Použití příkazu bude popsáno dále.

ATD=+420607290557<CR>

Telefonuje na dané číslo - string za znakem = (v uvedeném příkladu bude číslo +420607290557).
Při úspěchu MT vrátí "OK".

ATE+CHUP<CR>

MT zavěsí probíhající hovor. Při úspěchu MT vrátí "OK".

2.5.1 Příjem sms

Protože budeme chtít ovládat přes sms imobilizér+ a posílání gps souřadnic, je třeba přijímat a dekodovat sms. Jako první příkaz vyšleme "ATE0\r", čímž vypneme echo znaků z mobilního telefonu. Při zapnutém echu totiž mobilní telefon opakuje všechny znaky, které obdrží, čímž bychom na straně mikroprocesoru vyvolávali zbytečně přerušení od RS232 a museli bychom zajistit vybírání bufferu, aby nepřetekl. Znak \r je tzv. CR - carriage return, což je ekvivalent enteru v terminálu.

Maximální délka jedné sms je omezena na 140B (což při 8b abecedě odpovídá 140 znakům). Protože je ale na znaky z ASCII tabulky využito jen 7b, je možné MSB u každého znaku vypustit a znak zredukovat na 7b. Pokud tedy využijeme celou kapacitu sms zprávy, budeme moci odeslat maximálně 160 znaků. Na tomto principu je založen algoritmus PDU kódování SMS.

PDU rámec získáme z mobilního telefonu příkazem: "AT+CMGR=1\r", kde číslo 1 je odkaz na sms v paměti a u mobilního telefonu Siemens C35 může nabývat hodnot od 1 do 10.

PDU rámec obsahuje mimo zprávy samotné i další informace, které jsou popsány níže na příkladu:

```
+CMGR: 1,27  
0791246020099990240C9124607092507500009010928124644009F0F79C9D069DE173  
OK
```

kde první číslice v prvním řádku (1) určuje status sms:

- 0 "REC UNREAD": přijatá nepřečtená
- 1 "REC READ": přijatá přečtená
- 2 "STO UNSENT": uložená neposlaná
- 3 "STO SENT": uložená poslaná

Druhá číslice (27) určuje délku zprávy v bytech. Význam znaků z druhé řádky je vysvětlen v tabulce (2.14).

7	Udává počet oktetů SMSC informace.
91	Formát čísla sms centra 91 = mezinárodní formát
24 60 20 09 99 90	Číslo sms centra – číslo se rozdělí na dvojice a čísla v každé dvojici se prohodí. Výsledné číslo tedy je: +420 620909909
24	První oktet rámce –24 = bude se odesílat potvrzení doručení a nebude se posílat navazující zpráva
0C	Délka čísla příjemce (12)
91	formát čísla odesílatele 91=mezinárodní formát
24 60 70 92 50 75	Číslo příjemce – číslo se rozdělí na dvojice a čísla v každé dvojici se prohodí. Výsledné číslo tedy je: +420 607290557
0	Identifikace protokolu
0	Způsob kódování dat
90 10 92 81 24 64 40	Čas doručení (po dvojicích přeházené znaky v pořadí rok-měsíc-den -hodina-minuta-sekunda-časová zóna (29.01.2009 18:24:46 GMT+1) Časová zóna je udávána v jednotkách čtvrt hodin. 4 x 15 minut = 1 hodina
9	Počet znaků ve zprávě
F0F79C9D069DE173	Vlastní zpráva

Tabulka 2.14: Význam znaků PDU rámce

Znaky z PDU rámce	Binární podoba
0xF0	1111 0000
0xF7	1111 0111
0x9C	1001 1100
0x9D	1001 1101
0x06	0000 0110
0x9D	1001 1101
0xE1	1110 0001
0x73	111 0011

Tabulka 2.15: Převedení znaků PDU zprávy do binární podoby

Při dekódování zprávu nejprve rozložíme do binární podoby (2.15).

Nyní přetransformujeme byty na 7b znaky tak, že postupně odtrhneme u prvního bytu 1 bit, u 2. znaku 2 bity atd. a tyto bity přilepíme vždy k následujícímu znaku (viz. (2.16)). Nakonec převedeme do hex podoby a podle ASCII tabulky přiřadíme odpovídající znak.

7b podoba znaku	Hex podoba	ACII znak
111 0000	0x70	p
110 1111	0x6F	o
111 0011	0x73	s
110 1100	0x6C	l
110 1001	0x69	i
010 0000	0x20	
110 0111	0x67	g
111 0000	0x70	p
111 0011	0x73	s

Tabulka 2.16: Převedení PDU zprávy na smysluplnou sms

2.5.2 Odesílání sms

Také při odesílání sms se využívá redukce délky znaků na 7b. Opět se mimo vlastní zakódované zprávy posílají i další informace nutné k doručení sms. Nejprve pošleme příkaz: "AT+CMGS=20\r", kde číslo za znakem = je délka PDU rámce v bytech (bráno bez úvodního bytu, jeden byte se skládá ze 2 znaků PDU rámce). Pokud se příkaz úspěšně odeslal, mobilní telefon odešle znak >, což je výzva pro zadání PDU rámce. Jednotlivé složky PDU rámce jsou uvedeny v tabulce (2.18).

Znaky vlastní zprávy nejprve převedeme do binární podoby. Využíváme jen 7 bitů, nejvyšší bit nepoužíváme. Následně vezmeme nejnižší bit druhého znaku a přesuneme na nejvyšší bit prvního znaku. Následně bitově posuneme bity druhého znaku a dva nejnižší bity 3. znaku přesuneme na dva nejvyšší bity druhého znaku atd. (viz. tabulka (2.17)).

Výsledný rámec pak vypadá:

0001000C91246070925075000008F4F29C0E9AB7E7

SMS	Hex forma	8b kódování	7b kódování	Hex forma
t	0x74	1110100	1111 0100	0xF4
e	0x65	110 0101	1111 0010	0xF2
s	0x73	111 0011	1001 1100	0x9C
t	0x74	111 0100	0000 1110	0x0E
	0x20	100 000	1001 1010	0x9A
s	0x73	111 0011	1011 0111	0xB7
m	0x6D	110 1101	1110 0111	0xE7
s	0x73	111 0011		

Tabulka 2.17: Kódování sms

Počet oktetů SMSC informace (0)	00
Odesílání doručky	01
Odkaz na zprávu 00 – odkaz si vytvoří mobil sám	00
Délka telefonního čísla (12 číslic)	0C
formát čísla příjemce 91=mezinárodní formát	91
Číslo příjemce – číslo se rozdělí na dvojice a čísla v každé dvojici se prohodí. Číslo je: +420 607290557	24 60 70 92 50 75
Délka textu před konverzí	08
Vlastní zpráva	F4F29C0E9AB7E7

Tabulka 2.18: Složky rámce odesílané sms

2.6 ATmega 162

Jako řídicí obvod byl zvolen mikrokontrolér ATmega 162. Důležité vlastnosti jsou:

- Napájecí napětí 2,2-5,5V
- Sleep režim - spotřeba v režimu power down je $15\mu\text{A}$
- 2 USART moduly
- Watchdog
- Až 3 externí přerušení
- 16kB paměti programu
- 1kB paměti SRAM
- 512B EEPROM paměti
- Možnost ISP programování
- Až 16MHz
- 35 I/O pinů
- Rozsah teplot $-40 - +85^{\circ}\text{C}$ (Industrial verze)

Existuje více verzí tohoto obvodu lišících se teplotními rozsahy a rozsahy napájecího napětí (a samozřejmě pouzdem). Pro využití mikrokontroléru jako řídicí jednotky v autě je dobré vybrat industrial verzi, která má větší teplotní rozsah ($-40 - +80^{\circ}\text{C}$) a dále verzi 162V, která umožňuje i při frekvenci 16MHz operovat při vstupním napětí v rozsahu 2,4 - 5,5V. Výstupní proud pinů nastavených jako výstup se pohybuje řádově v desítkách mA, což pro dané účely vyhovuje i bez posilovacích obvodů.

2.6.1 Oživení a nastavení

Obvod je v DIL verzi, proto je vhodné do plošného spoje dát patiči. Tím se omezí možnost zničení mikrokontroléru jak statickým napětím, tak vysokou teplotou pájení. Po připojení napětí je u obvodu třeba nastavit configuration & lock bity. Při programování těchto bitů si dáváme obzvláště pozor, protože nesprávným zápisem lze čip znehodnotit. V tomto případě se bere log 0 za programmed a log 1 za unprogrammed. V programu PonyProg by měla tabulka konfiguračních bitů vypadat dle obrázku (2.8).

Obrázek 2.8: Nastavení configuration & lock bitů v programu ponyprog

Nastavením dle obrázku (2.8) jsme čip nastavili na rychlost 8MHz a s použitím externího krystalu. Důležité je, aby nebylo zatržené políčko JTAGEN, jinak se zdá, že obvod pracuje správně, ale na několika pinech se předpokládá připojení JTAG programátoru a tyto piny pak nefungují jako programovatelné vstupy/výstupy.

2.7 Přídavný modul

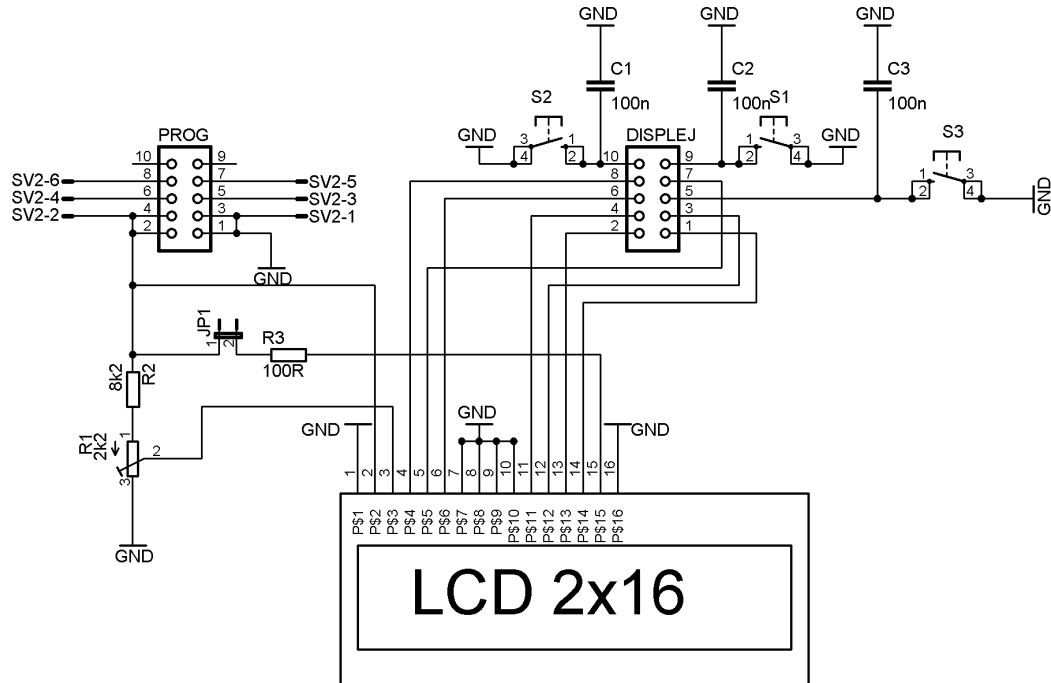
Ke zvýšení uživatelského komfortu byl navržen modul displeje. Autoalarm samotný je schopný pracovat i bez tohoto modulu. S autoalarmem je možné jej spojit ohebným plochým kabelem. Obvod bude napájen 5V stabilizátorem 7805 obvodu autoalarmu (svorka VDD_MOBIL).

Schéma zapojení je na obrázku (2.9). Osazovací schéma je na obrázku (2.10). Z obrázku je zřejmé, že na modulu kromě displeje samotného jsou tři tlačítka, kterými lze ovládat obvod autoalarmu a také 2 konektory. Jeden konektor slouží k přenosu dat pro displej a pro připojení tlačítek, druhý slouží k připojení jedné napájení a také sem lze vyvést programovací signály pro snadnější upgrade firmware. Dále je na obvodu jumper JP1, kterým se zapíná podsvícení displeje (pokud je osazen). Trimrem R1 lze regulovat jas (LCD) displeje.

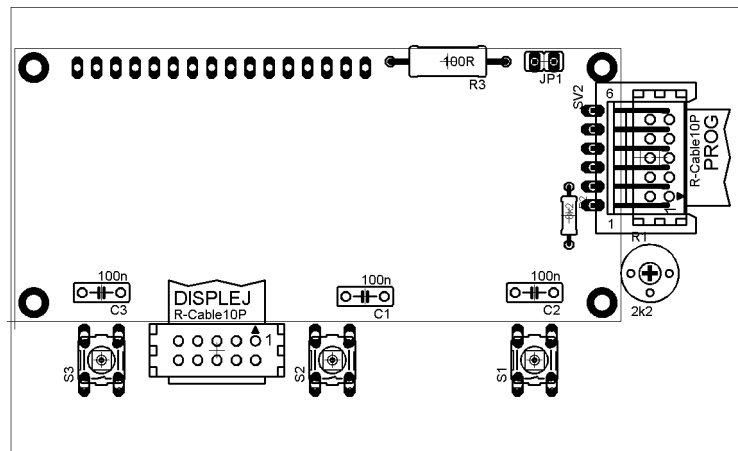
Displej je standartní dvouřádkový se 16 znaky na řádku s řadičem HD44780. Komunikace probíhá po čtyřech datových linkách. Propojení signálů s obvodem autoalarmu je v tabulce (2.19).

2.8 Další obvody na plošném spoji řídicího obvodu

K pinu 32 ATmegy162 (PA7) má být připojen tajný spínač (nejlépe magnetický kontakt). Na pinu 34 (AD5) se snímá napětí na autobaterii. Napěťový dělič je nastaven tak, že

Obrázek 2.9: Schéma zapojení modulu displeje

Obrázek 2.10: Osazovací schéma modulu displeje

Obvod autoalarmu		Obvod displeje	
Pin na ATMEGA 162	Pin na konektoru	Pin na konektoru	Význam
PC7	1	1	displej - DB7
PC6	2	2	displej - DB6
PC5	3	3	displej - DB5
PC4	4	4	displej - DB4
PC3	5	5	tlačítko - S3
PC2	6	6	displej - E
PC1	7	7	displej - RW
PC0	8	8	displej - RS
PD6	9	9	tlačítko - S1
PD7	10	10	tlačítko - S2

Tabulka 2.19: Propojení obvodu autoalarmu s obvodem displeje (konektor DISPLEJ)

Obvod autoalarmu		Obvod displeje	
Pin na obvodu autoalarmu	Pin na konektoru	Pin na konektoru	Pin na SV2
VDD_MOBIL-1	1	1	2
VDD_MOBIL-2	2	2	1
VDD_MOBIL-1	3	3	2
VDD_MOBIL-2	4	4	1
MOSI	5	5	3
MISO	6	6	4
SCK	7	7	5
RST	8	8	6

Tabulka 2.20: Propojení obvodu autoalarmu s obvodem displeje (konektor PROG)

pokud je napětí na autobaterii 12V, na vstupu PA5 jsou asi 3V (2.8). Tento dělič je také trvale připojen k autobaterii a dle rovnice (2.9) by měl brát proud $110\mu\text{A}$.

$$U_{PA5} = \frac{U_{bat}R_{13}}{R_{12} + R_{13}} = \frac{12 \cdot 27}{82 + 27} = 2,97V \quad (2.8)$$

$$I_{div} = \frac{U_{bat}}{R_{12} + R_{13}} = \frac{12}{82 + 27} = 110\mu\text{A} \quad (2.9)$$

Kde U_{PA5} je napětí na vstupním pinu PA5 a U_{bat} je napětí autobaterie, R_{12} a R_{13} jsou odpory děliče (A.1).

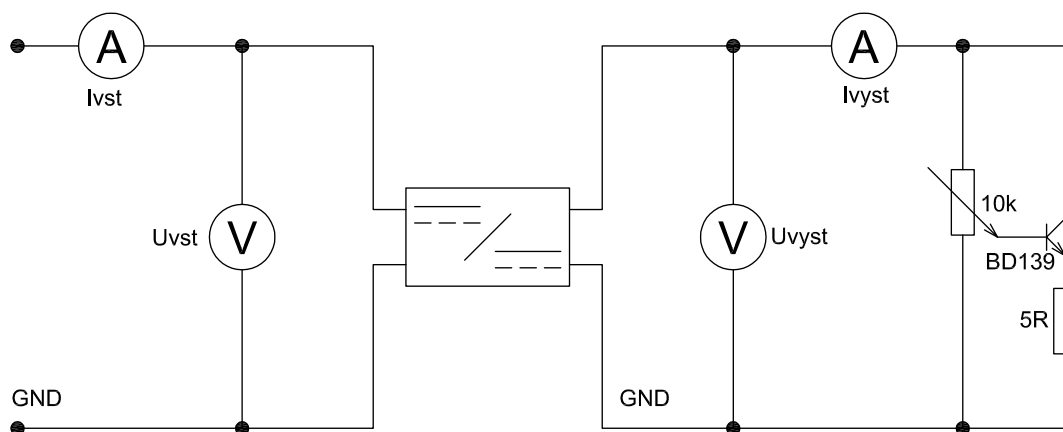
Na pinu 39 (PA0) je připojena indikační dioda, která bude pravděpodobně umístěna místo některé nepoužívané kontrolky v palubní desce, aby indikovala řidiči, že se zapomněl autorizovat (sepnout magnetický kontakt).

Na pinu 15 (PD5) je připojen optočlen, kterým lze ovládat imobilizační relé. Pokud nebudeme chtít použít externí relé na velké proudy, na plošný spoj se osadí malé DIL relé do 1A. Na pinu 14 a (PD4) a 31 (PE1) jsou připojeny vstupní optočleny, kterými je možno sledovat stav spotřebičů v autě. Optočlen připojený k PE1 (svorka DOOR) vyvolává přerušování. Předpokládá se připojení na spínače ode dveří. Druhý vstup (svorka IGN) slouží k připojení zapalování.

3 MĚŘENÍ

Aby se ověřila správnost návrhu spínaného zdroje, bylo provedeno základní měření zatěžovací charakteristiky, resp. účinnosti v závislosti na odebíraném výstupním proudu. Vzhledem ke spínací frekvenci spínaného zdroje v řádu desítek kHz a použití levných měřicích přístrojů, které jsou určeny pro měření napětí a proudů do 1kHz, lze toto měření brát pouze jako orientační.

Schéma zapojení měřicí aparatury je na obrázku (3.1), tabulka naměřených hodnot v tabulce (3.1) a průběh účinnosti na obrázku (3.2).

Obrázek 3.1: Schéma zapojení měření účinnosti zdroje

Použité měřicí přístroje:

- Fluke 115 - v.č.:97320520
- Mastech DT890B
- Protek 506 - v.č. 506014114

Multimetrem Fluke bylo měřeno U_{vst} a U_{vyst} . Maximální chyby měření jsou:

- Rozsah 60V - $\delta_F = 0,5\% + RDG_F = 2$, rozlišení je $RES_F = 1mV$

Multimetrem Mastech byl měřen I_{vyst} . Maximální chyby měření jsou:

- Rozsah 2mA - $\delta_{M1} = 0,8\% + RDG_{M1} = 1$, rozlišení je $RES_{M1} = 1\mu A$
- Rozsah 20mA - $\delta_{M2} = 0,8\% + RDG_{M2} = 1$, rozlišení je $RES_{M2} = 10\mu A$
- Rozsah 200mA - $\delta_{M3} = 1,2\% + RDG_{M3} = 1$, rozlišení je $RES_{M3} = 100\mu A$

Multimetrem Protek byl měřen I_{vst} . Maximální chyby měření jsou:

- Rozsah $400\mu A$ - $\delta_{P1} = 1,0\% + RDG_{P1} = 2$, rozlišení je $RES_{P1} = 0,1\mu A$
- Rozsah $400mA$ - $\delta_{P2} = 1,0\% + RDG_{P2} = 2$, rozlišení je $RES_{P2} = 0,1mA$
- Rozsah $40V$ - $\delta_{P3} = 0,5\% + RDG_{P3} = 2$, rozlišení je $RES_{P2} = 0,01V$

Příklad výpočtu pro druhý řádek:

$$\delta U_{vst} = \frac{U_{vst} \cdot \delta_F + RDG_F \cdot RES_F}{U_{vst}} 100\% = \frac{12,08 \cdot 0,005 + 2 \cdot 0,001}{12,08} 100\% = 0,52\%$$

$$\delta I_{vst} = \frac{I_{vst} \cdot \delta_{P2} + RDG_{P2} \cdot RES_{P2}}{I_{vst}} 100\% = \frac{0,083 \cdot 0,01 + 2 \cdot 0,0001}{0,083} 100\% = 1,24\%$$

$$\delta U_{vyst} = \frac{U_{vyst} \cdot \delta_F + RDG_F \cdot RES_F}{U_{vyst}} 100\% = \frac{3,314 \cdot 0,005 + 2 \cdot 0,001}{3,314} 100\% = 0,56\%$$

$$\delta I_{vyst} = \frac{I_{vyst} \cdot \delta_{P2} + RDG_{P2} \cdot RES_{P2}}{I_{vyst}} 100\% = \frac{0,156 \cdot 0,008 + 1 \cdot 0,001}{0,156} 100\% = 1,44\%$$

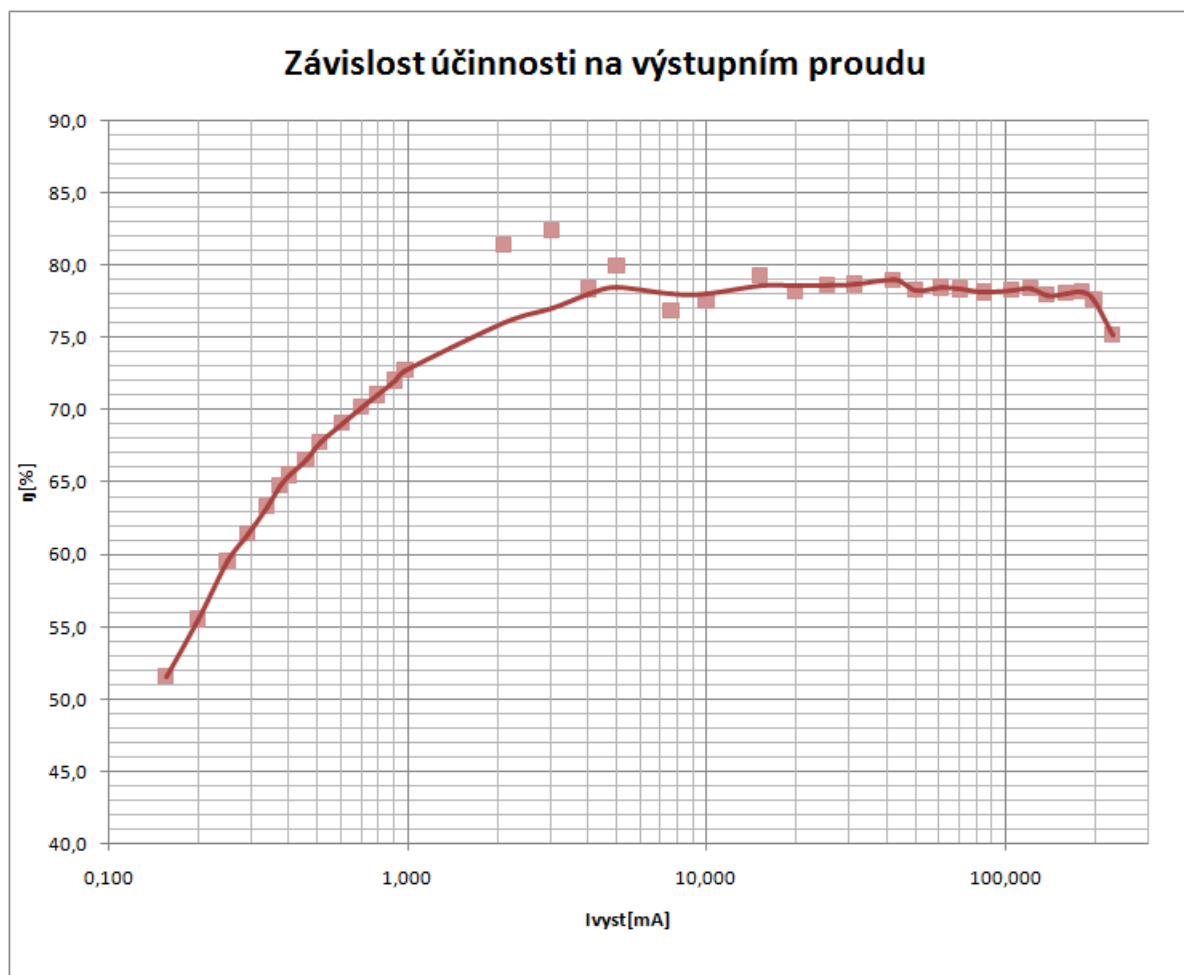
$$\eta = \frac{U_{vyst} I_{vyst}}{U_{vst} I_{vst}} = 3,314 \cdot 0,156 / 12,08 \cdot 0,083 \cdot 100\% = 51,6\%$$

$$\delta \eta = \delta U_{vst} \cdot \delta I_{vst} \cdot \delta U_{vyst} \cdot \delta I_{vyst} = 0,52 \cdot 1,24 \cdot 0,56 \cdot 1,44 = 0,52\%$$

Z (3.2) vyplývá, že od řádově jednotek mA má zdroj účinnost nad 70%. V oblastech kde I_{vyst} je 2-5mA jsou velké chyby měření, což jde vidět i v grafu (3.2).

U_{vst} [V]	δU_{vst} [%]	I_{vst} [mA]	δI_{vst} [%]	U_{vyst} [V]	δU_{vyst} [%]	I_{vyst} [mA]	δI_{vyst} [%]	η [%]	$\delta \eta$ [%]
12,15	0,52	0,029	1,70	3,314	0,56	0,000	0,00	0,0	-
12,08	0,52	0,083	1,24	3,314	0,56	0,156	1,44	51,6	0,52
12,06	0,52	0,099	1,20	3,314	0,56	0,200	1,30	55,5	0,45
12,04	0,52	0,116	1,17	3,314	0,56	0,251	1,20	59,6	0,41
12,01	0,52	0,132	1,15	3,314	0,56	0,294	1,14	61,5	0,38
11,99	0,52	0,148	1,14	3,314	0,56	0,339	1,09	63,3	0,36
12,03	0,52	0,160	1,13	3,314	0,56	0,376	1,07	64,7	0,35
12,02	0,52	0,171	1,12	3,314	0,56	0,406	1,05	65,5	0,34
12,00	0,52	0,191	1,10	3,314	0,56	0,460	1,02	66,5	0,33
11,98	0,52	0,209	1,10	3,314	0,56	0,512	1,00	67,8	0,32
11,95	0,52	0,244	1,08	3,314	0,56	0,608	0,96	69,1	0,30
12,34	0,52	0,269	1,07	3,314	0,56	0,703	0,94	70,2	0,29
12,31	0,52	0,303	1,07	3,314	0,56	0,800	0,93	71,0	0,29
12,27	0,52	0,343	1,06	3,314	0,56	0,914	0,91	72,0	0,28
12,24	0,52	0,368	1,05	3,314	0,56	0,988	0,90	72,7	0,27
12,28	0,52	0,7	29,57	3,314	0,56	2,11	1,27	81,3	10,90
12,27	0,52	1,0	21,00	3,314	0,56	3,05	1,13	82,4	6,85
12,27	0,52	1,4	15,29	3,314	0,56	4,06	1,05	78,3	4,63
12,27	0,52	1,7	12,76	3,314	0,56	5,03	1,00	79,9	3,69
12,27	0,52	2,7	8,41	3,314	0,56	7,68	0,93	76,8	2,26
12,27	0,52	3,5	6,71	3,314	0,56	10,04	0,90	77,5	1,75
12,27	0,52	5,2	4,85	3,315	0,56	15,25	0,87	79,2	1,21
12,27	0,52	6,9	3,90	3,314	0,56	19,97	0,85	78,2	0,96
12,27	0,52	8,8	3,27	3,315	0,56	25,6	1,59	78,6	1,51
12,26	0,52	10,8	2,85	3,316	0,56	31,4	1,52	78,6	1,25
12,26	0,52	14,5	2,38	3,317	0,56	42,3	1,44	78,9	0,99
12,26	0,52	17,4	2,15	3,318	0,56	50,3	1,40	78,2	0,87
12,26	0,52	21,2	1,94	3,320	0,56	61,4	1,36	78,4	0,77
12,25	0,52	24,5	1,82	3,320	0,56	70,8	1,34	78,3	0,70
12,25	0,52	29,6	1,68	3,320	0,56	85,3	1,32	78,1	0,64
12,24	0,52	36,7	1,54	3,322	0,56	105,8	1,29	78,2	0,58
12,24	0,52	42,3	1,47	3,322	0,56	122,2	1,28	78,4	0,55
12,13	0,52	48,8	1,41	3,322	0,56	138,8	1,27	77,9	0,52
12,12	0,52	56,3	1,36	3,323	0,56	160,3	1,26	78,1	0,50
12,12	0,52	63,5	1,31	3,322	0,56	181,0	1,26	78,1	0,48
12,12	0,52	70,3	1,28	3,323	0,56	199,0	1,25	77,6	0,46
12,00	0,52	84,8	1,24	3,324	0,56	230,0	1,24	75,1	0,44

Tabulka 3.1: Naměřené hodnoty dle schématu (3.1)

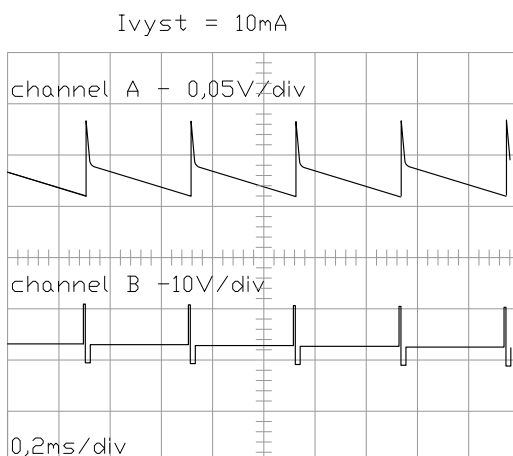
Obrázek 3.2: Závislost účinnosti spínaného zdroje na výstupním proudu

I [uA]	δI [%]	Uvst[V]	δI [%]
411	1,04	12,02	0,67
409	1,04	12,44	0,66
409	1,04	12,44	0,66
404	1,05	12,30	0,66
454	1,02	11,86	0,67

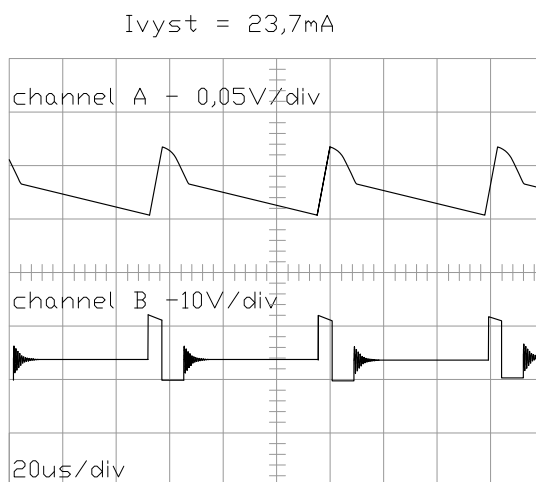
Tabulka 3.2: Odběr obvodu ve sleep režimu

V tabulce (3.2) je odběr obvodu autoalarmu ve sleep režimu. V tomto režimu je napájeno pouze čidlo zrychlení, obvod kalendáře a mikrokontrolér, který je ale ve sleep režimu. Vstupní proud byl měřen multimetrem Mastech, vstupní napětí bylo měřeno multimetrem Protek. Z tabulky vyplývá, že vstupní proud v tomto režimu je pod 1mA.

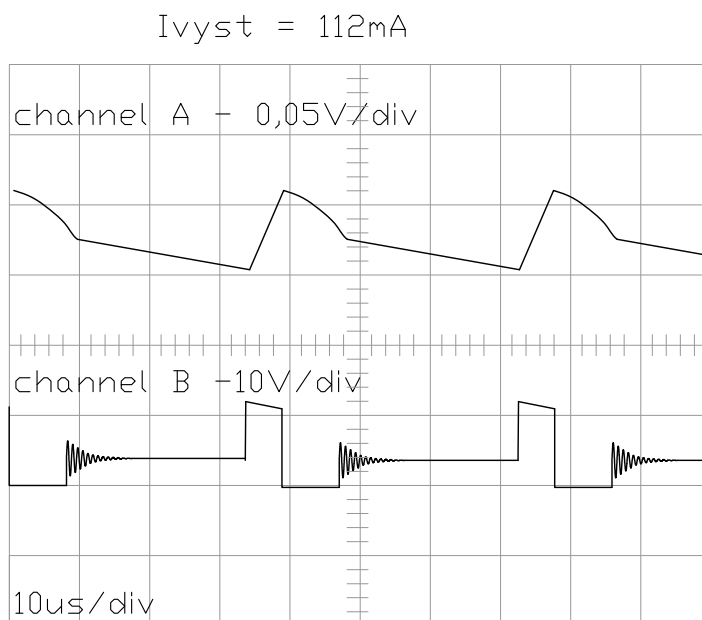
Na obrázcích (3.3) - (3.5) jsou vidět průběhy výstupního napětí spínaného zdroje (kanál A) - napětí měřené na kondenzátoru C_{OUT} z obrázku (2.4) - a napětí na diodě $D1$ stejného obrázku. Je vidět, že dle zátěže se mění doba, kdy zdrojem napětí je výstupní kondenzátor. Doba nabíjení a vybíjení je pro danou hodnotu cívky stejná. Frekvence spínacího napětí při odebíraném proudu 10mA je asi 2,5kHz, při proudu 200mA je asi 45kHz. Z obrázků je také patrné, že zvlnění je menší než bylo spočítáno v (2.6).

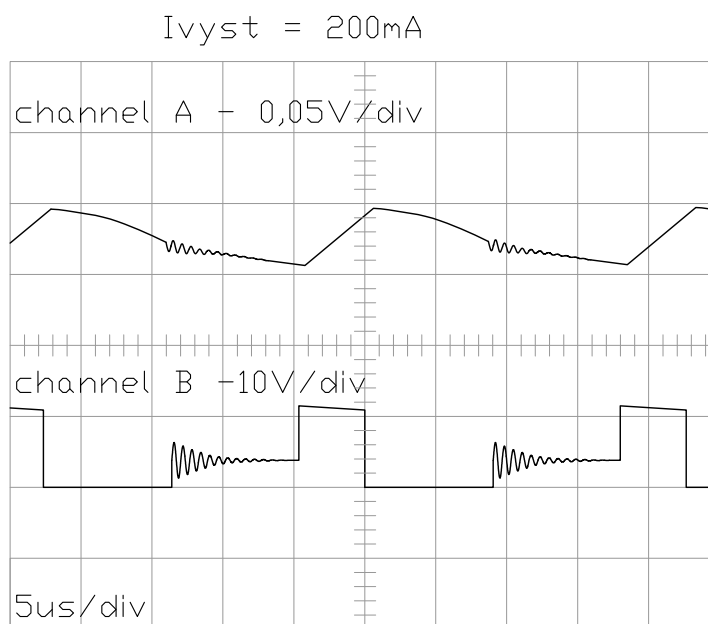
Obrázek 3.3: Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 10mA$

Obrázek 3.4: Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 23mA$

Obrázek 3.5: Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 100mA$

Obrázek 3.6: Zvlnění výstupního napětí při $I_{vyst} = 200mA$

4 POPIS FUNKCE

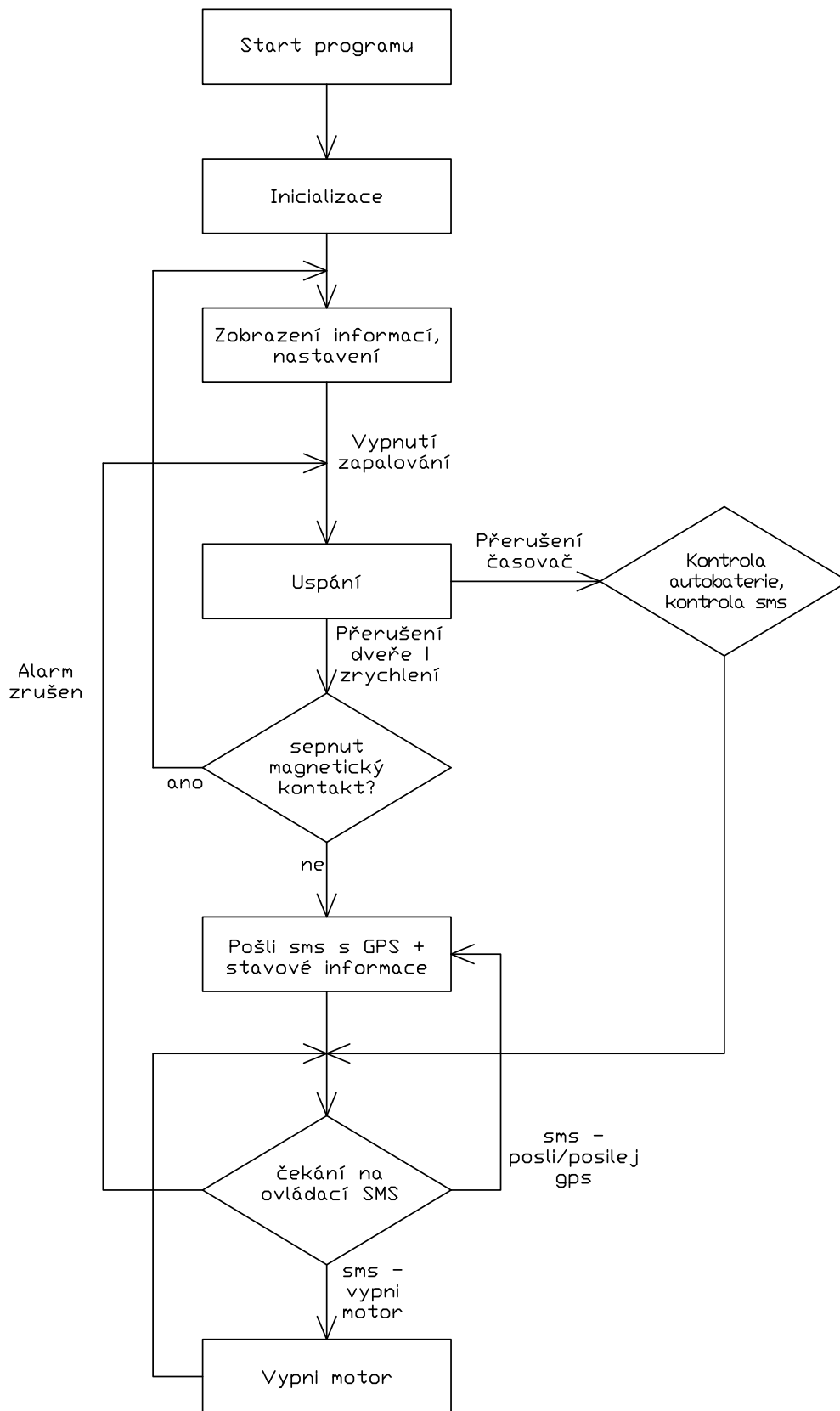
Program byl vytvořen pomocí open source překladače WinAVR. Vývojový diagram programové smyčky je uveden na obr. (4.1). Po připojení napájení nebo po resetu se provede inicializace, kde se nastaví registry mikrokontroléru, zkontrolují se připojená periferní zařízení, z EEPROM se načtou uložené hodnoty (telefonní číslo, hodnoty meze zrychlení, timeru atd.) a zapne se watchdog. Do paměti se také ukládá, ve které části programu se obvod právě nachází. Pokud dojde k neočekávanému restartu zařízení, program bude pokračovat z místa, kde došlo k restartu. Po inicializaci přejde program do zobrazovacího režimu, ve kterém setrvává, dokud je pod napětím zapalování. Pokud se zapalování vypne, čeká se ještě určitou dobu (v případě chcípnutí motoru či podobné situace se není třeba autorizovat). Po uplynutí doby nebo po otevření dveří se čeká na zavření dveří. Po zavření dveří se nastaví timer a mez, kdy se vyvolá přerušení od zrychlení. Protože auto můžeme nechat stát například v prudkém kopci, je nutné vždy uložit současnou hodnotu zrychlení a pro generování přerušení určovat mez od této hodnoty. V opačném případě by nebylo možné dosáhnout dostatečné citlivosti čidla zrychlení a nešlo by jej tedy využít ve formě čidla náklonu resp. otřesů. Po provedení výše popsaného se obvod uspí. Pod napětím je jen čidlo zrychlení, obvod kalendáře a mikrokontrolér v režimu sleep. Čeká se na přerušení.

Přerušení může přijít ze 3 zdrojů.

- Přerušení od dveří
- Přerušení od čidla zrychlení
- Přerušení od timeru

Pokud přijde přerušení od timeru, zkontroluje se, zda nepřišla ovládací sms a obvod se uspí.

Pokud přijde přerušení od čidla zrychlení nebo ode dveří, rozsvítí se indikační dioda (zabudovaná v palubní desce) a čeká se na přiložení magnetu k tajně umístěnému magnetickému spínači. Pokud je do určitého časového limitu magnet přiložen, obvod přejde do režimu zobrazení informací/nastavení. Pokud časový limit vyprší bez přiložení magnetu, přijmou se GPS souřadnice. Snažíme se přijmout validní GPS souřadnice, pokud ale ani po asi 50 sekundách souřadnice nejsou validní, získají se alespoň souřadnice uložené v paměti GPS modulu.

Obrázek 4.1: Vývojový diagram programu

Po získání GPS souřadnic se kontroluje komunikace s mobilním telefonem. Pokud mobilní telefon nekomunikuje, zkusí se znovu zapnout a opět se vyzkouší komunikace. I když se ani po 40 pokusech nepodaří potvrdit, že komunikace mezi telefonem a mikrokontrolérem je v pořádku, prozvoní se číslo uložené do paměti a následně se odešle sms s GPS polohou a dalšími informacemi. Sms může vypadat například:

4916.9987,N,01659.7524,E zrychlení BAT OK ZAP VYP GPS neplatne

kde první informace je zeměpisná šířka, následuje zeměpisná délka. Poté je uveden zdroj přerušení. Možnosti jsou :

- "zrychlení"- přerušení vzniklo od čidla zrychlení
- "dvere"- přerušení vzniklo otevřením dveří

Rozlišení je užitečné, protože zatímco od čidla zrychlení, zvláště pokud je nastavena vysoká citlivost, je možnost falešného autoalarmu pravděpodobná, v případě alarmu vyvolaného od otevření dveří je možnost falešného poplachu dosti nepravděpodobná. Dále je uveden stav autobaterie. Možnosti jsou:

- "BAT OK"- autobaterie je připojena
- "BAT KO"- autobaterie je odpojena

Předposlední informace se týká stavu zapalování, možnosti jsou:

- "ZAP ZAP"- zapalování je zapnuté
- "ZAP VYP"- zapalování je vypnuté

Poslední informace nám říká, zda jsou GPS souřadnice platné či neplatné. Možnosti jsou:

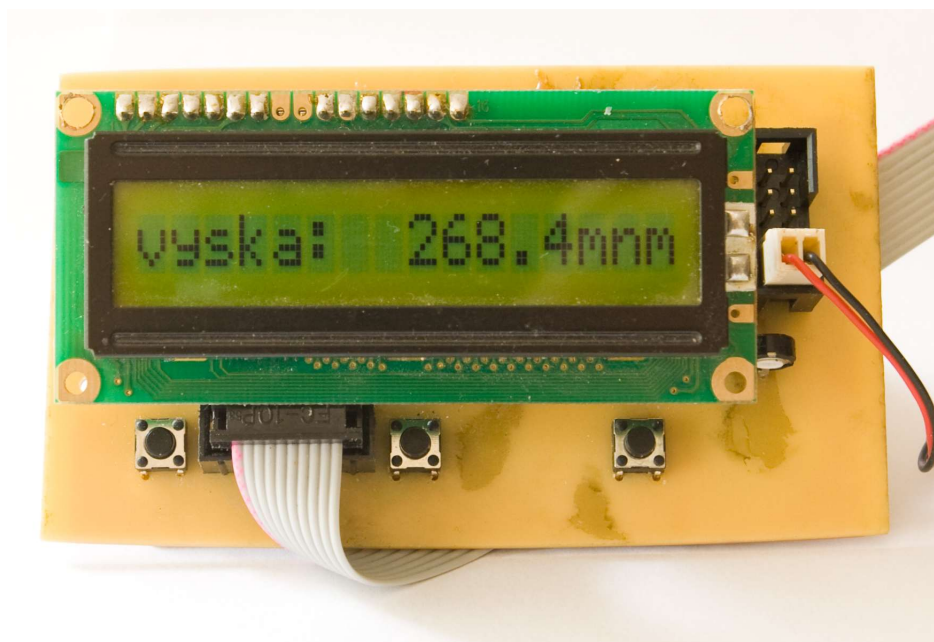
- "GPS platne"- GPS souřadnice jsou platné
- "GPS neplatne"- GPS souřadnice jsou neplatné

Po odeslání sms se testuje, zda je zapalování pod napětím. Pokud ne, obvod se uspí na dobu uloženou pod položkou "timer", po uplynutí této doby nastane přerušení od timeru a obvod přejde do stavu "čekání na ovládací sms". Pokud je zapalování zapnuté, obvod se neuspává a do režimu "čekání na ovládací sms" se přejde rovnou.

4.1 Zobrazení informací, nastavení

V tomto režimu se obvod nalézá, je-li zapalování pod napětím a uživatel se autorizoval. Pokud je připojený modul displeje (4.2), na displeji se zobrazují informace z GPS a lze provést nastavení autoalarmu. K nastavování slouží tři kontextová tlačítka pod displejem - levé, střední a pravé.

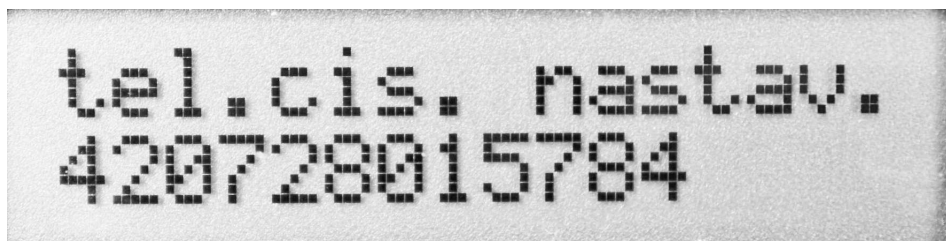
Vývojový diagram je na obrázku (4.4). Začíná se na zobrazení rychlosti. Pravým tlačítkem se posouváme ve vývojovém diagramu směrem dolů, levým směrem nahoru. Až na položku "nastavení" nemá střední tlačítko žádnou funkci. U položky nastavení funguje prostřední tlačítko jako enter. Po zmáčknutí přejdeme do smyčky vpravo ((4.4)). Zde se opět pravým resp. levým tlačítkem posouváme v menu dolů resp. nahoru, prostřední tlačítko slouží jako enter.

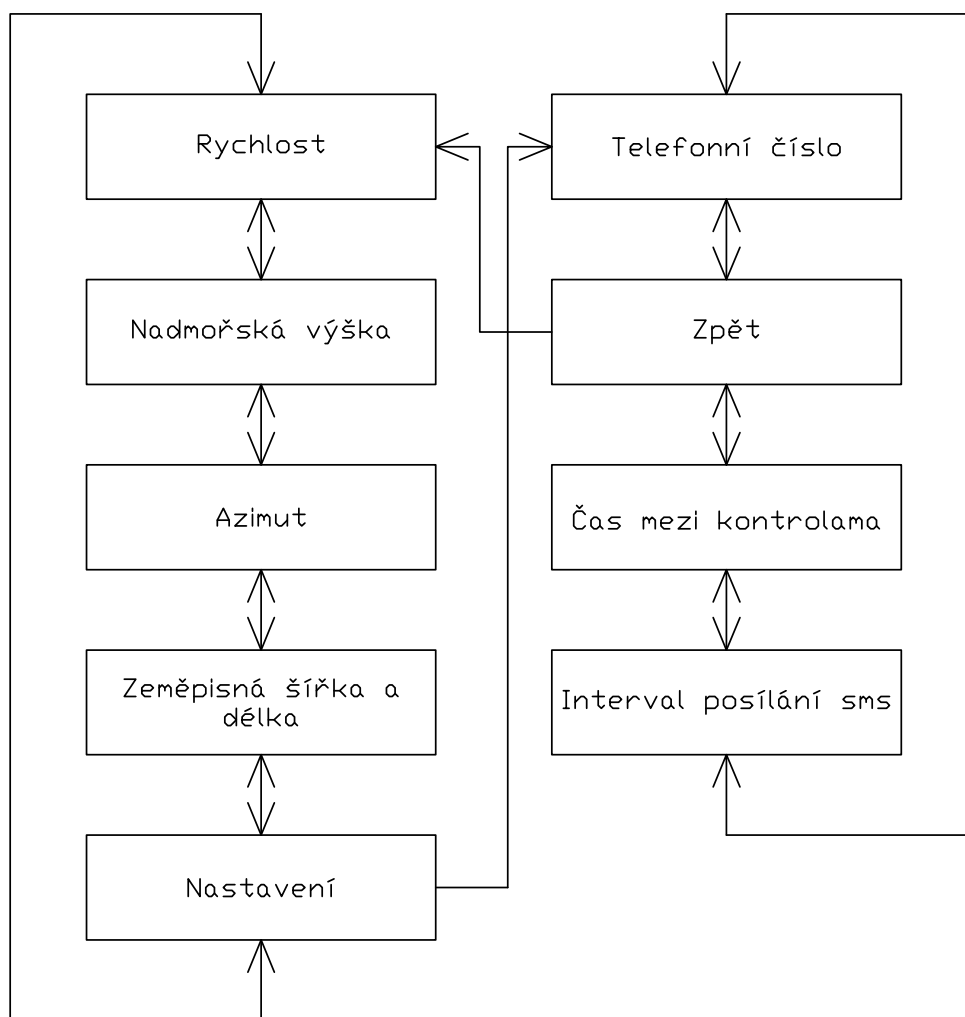
Obrázek 4.2: Modul displeje

4.1.1 Nastavení tel. čísla

Pokud jsme vstoupili do nastavení telefonního čísla, objeví se na displeji "tel. cis. nastav.". Na spodním řádku vidíme aktuální nastavené číslo. Nastavení tel. čísla probíhá po jednotlivých číslicích. Ihned po vstupu do nastavení je aktivní první číslice. Její hodnotu měníme pravým resp. levým tlačítkem nahoru resp. dolů. Číslice mohou nabývat hodnot od 0 do 9. Na další číslici se přepneme prostředním tlačítkem. Po nastavení poslední číslice a stisknutí prostředního tlačítka obvod přejde do stavu zobrazování rychlosti.

Obrázek 4.3: Nastavení telefonního čísla

Obrázek 4.4: Vývojový diagram režimu zobrazení

4.1.2 Nastavení času mezi kontrolama

Po vstupu do nastavení je na horním řádku "cas mezi kontrol". Na druhém řádku je aktuálně nastavená hodnota. Tato hodnota má souvislost s timerem. Pokud je obvod uspaný, probouzí se v intervalech určených právě touto hodnotou a kontroluje se, zda nepřišla ovládací sms. Možné hodnoty leží v intervalu mezi 1-255 hodinama. Střední tlačítko opět slouží jako potvrzovací, krajními tlačítka se mění hodnota samotná.

4.1.3 Nastavení timeru

Po vstupu do nastavení je na horním řádku "timer nastaveni:". Na druhém řádku je aktuálně nastavená hodnota. Tato hodnota určuje, jaký bude interval zasílání sms v režimu, kdy se mají pravidelně odesílat sms s aktuální polohou. Dále se tento interval používá jako délka spánku po přerušení vzniklém od dveří nebo od čidla zrychlení. Možné hodnoty jsou 1-221 minut. Střední tlačítko slouží jako potvrzovací, krajními tlačítka se mění hodnota samotná.

4.1.4 Nastavení citlivosti zrychlení

Po vstupu do nastavení je na horním řádku "zrych. nastaveni". Na druhém řádku je aktuálně nastavená hodnota. Tato hodnota určuje, o kolik se musí změnit zrychlení oproti hodnotě zrychlení před uložením obvodu do sleep režimu, aby došlo k přerušení. Čím nižší hodnota bude, tím větší bude citlivost čidla. rozsah hodnot je od 150 do 2000. Střední tlačítko slouží jako potvrzovací, krajními tlačítka se mění hodnota samotná.

4.2 Čekání na sms

V tomto režimu se kontroluje, zda nepřišla ovládací sms. Nutnou podmínkou pro zpracování sms je, aby se číslo příchozí sms shodovalo s telefonním číslem uloženým v paměti. Pokud se číslo neshoduje, nebo zpráva se neshoduje s žádnou ovládací sms, zpráva se smaže. Ovládací sms mohou být:

- "posli gps"- obvod 1x pošle gps souřadnice
- "posilej gps"- obvod posílá sms s gps polohou v intervalech uložených pod položkou "timer"
- "vypni zap"- obvod sepne relé, čímž se rozezne přepínací relé a odpojí imobilizační okruh

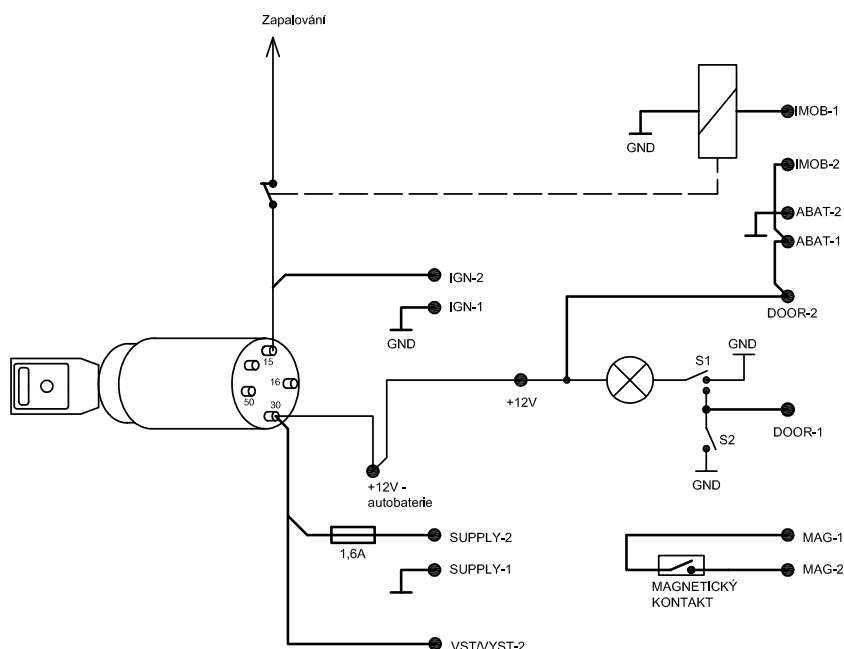
- "zrus alarm"- zruší se alarm, přestanou se posílat sms s gps souřadnicemi, sepne se imobilizační okruh a pokud je vyplé zapalování, obvod se uspí.

Při odesílání sms musíme dbát na správnost - záleží i na velikosti písmen.

Pokud je obvod v režim "posilej gps"nebo "vypni zap", obvod zůstává stále zapnutý. Při resetu si obvod pamatuje, že se nalézal v těchto stavech a automaticky do nich opět přejde.

5 INSTALACE DO AUTOMOBILU

Na obrázku (5.1) je naznačeno, jak autoalarm správně zapojit do elektroinstalace auta. Protože se ale značení svorek a i zapojení v různých typech aut liší, je třeba postupovat u každého případu individuálně. Uvedené označení svorek na obr. (5.1) se vztahuje ke Škodě Favorit. Ve schématu jsou tlustě vyznačeny prvky (vodiče, relé), které budeme do automobilu přidávat, tence jsou schématicky nakresleny prvky, které by měly objasnit zapojení. Označení svorek odpovídá označení ve schématu (A.1) resp. osazovacím schématu (A.2).

Obrázek 5.1: Schéma připojení autoalarmu do automobilu

Ze spínací skříňky potřebujeme napájení pro obvod autoalarmu (u Favoritu svorka 30). Je dobré autoalarm jistit pojistkou - 1,6A by měla být dostatečná. Ze stejného místa lze vzít i přívod pro zjišťování připojení autobaterie (svorka VST/VYST-2).

Dále potřebujeme signál od zapalování (u Favoritu svorka 15 na zapalovací skřínce). Na této svorce je napětí, pokud je klíč v pozici I, nebo II. Napětí z této svorky se používá pro zapalovací cívku a je zde možno dát rozpínací kontakt od imobilizačního relé (autorelé).

Signál ode dveří je možné vzít z lampičky, kde bývá obvykle přivedeno napětí +12V, a přes spínač ve dveřích (nebo v lampičce samotné) se připojuje kostra.

Ke svorkám MAG-1, MAG-2 připojíme magnetický kontakt. Ten dále vlepíme někam blízko spínací skříňce. S magnetickým spínačem souvisí dioda, kterou můžeme dát místo některé nevyužité kontrolky palubní desky.

Při instalaci je vhodné umístit GPS modul a mobilní telefon co nejbližší čelnímu sklu, aby byl příjem co nejlepší. Jinak by všechny části zařízení měly být skryty tak, aby je případný zloděj neobjevil.

6 CENOVÁ ROZVAHA

V tabulce (6.1) jsou uvedeny předpokládané ceny za součástky. U součástek běžně dostupných v ČR jsou uvedeny přibližné maloobchodní ceny platné v době nákupu. Pod položkou *ostatní* je zahrnuta cena drobného elektroinstalačního materiálu, cena vodičů, chemikálií na leptání apod. U mobilního telefonu je uvedena bazarová cena. V tabulce (6.2) je uvedena cena součástek modulu displeje.

Součástka	Cena/ks	Ks	Celkem
GPS modul	961	1	961
MT siemens C35	300	1	300
Akcelerometr	195	1	195
Kalendář PCF 8583	58	1	58
ATMega162-16PI	110	1	110
Stabilizátor 7805	6	1	6
MOSFET IRF7240	27	2	54
MAX1837	36	1	36
Optočlen PC817	3,5	3	10,5
Cívka 47uH	7,5	1	7,5
Tranzistor BC547	1	1	1
Dioda	5	2	10
LED	3	1	3
Tantalové kondenzátory	9,9	5	49,5
Keramické kondenzátory	1,5	8	12
Rezistory	1	15	15
Lámací lišta	4	2	8
MLW konektor	5	1	5
Svorkovnice	3,5	12	42
Krystal	10	2	20
Magnetický kontakt	40	1	40
Tlačítko	3	1	3
Fotokuprexit	72	1	72
Relé DIL	30	1	30
Autorelé	35	1	35
Ostatní	200	1	200
Celkem			2284

Tabulka 6.1: Cena součástek obvodu autoalarmu

Z tabulky (6.1) vyplývá, že autoalarm lze vyrobit do 2500Kč. Do ceny se ale nezapočítává cena práce. Cena modulu displeje je asi 340Kč. Opět není započítána cena práce. Dále je ještě třeba připočítat výdaje na sim kartu resp. tarif. Pro tento účel je asi nejvýhodnější tarif Vodafone odepis. Parametry tarifu jsou:

Součástka	Cena/ks	Ks	Celkem
Displej LCD 2*16 znaků	265	1	265
Lámací lišta	4	1	4
MLW konektor	5	2	10
Rezistory	1	2	2
Keramické kondenzátory	1,5	3	4,5
Tlačítko	3	3	9
Trimr	6	1	6
Konektor pro páskové kabely	7	1	7
Fotokuprexit	35	1	35
Celkem			343

Tabulka 6.2: Cena součástí modulu displeje

- Měsíční paušál - 11,90 Kč
- Cena sms do vlastní sítě - 0,42 Kč
- Cena do cizí sítě 1,79 Kč

Druhou možností je provozovat předplacenou kartu, kde jedinou podmínkou u všech operátorů je dobít kartu každý rok minimálně o 200Kč.

7 ZÁVĚR

V rámci diplomové práce bylo navrženo, zkonstruováno a vyzkoušeno GPS/GSM zabezpečovací zařízení do auta. Byly změřeny základní charakteristiky spínaného zdroje.

Jako hlavní výhodu návrhu zařízení vidím (oproti konkurenčním výrobkům) ve velmi malé spotřebě z autobaterie. Za výhodu proti konkurenčním výrobkům lze také považovat modul displeje, kterým lze zařízení velmi pohodlně nastavit a který také poskytuje informace při jízdě (rychlost, souřadnice, nadmořskou výšku apod.). Díky návrhu zařízení a programu by také nemělo být složité obvod vylepšovat, či modifikovat.

Zkoušky v autě ukázaly, že navržené zařízení skutečně funguje. Při citlivostech zrychlení kolem 200 je zařízení dostatečně citlivé i na náklon či vibrace. Pod hranici zrychlení 200 už zařízení hlásí falešné poplachu. nad hranici 700 už je naopak velmi necitlivé a pouhé nasednutí do vozidla na vyvolání poplachu rozhodně nestačí.

Jako nevyhovující se ukázalo provedení. Deska plošných spojů je v domácích podmínkách na hranici vyrobitelnosti, zvláště pak letování čidla zrychlení, kde velmi záleží na posunutí součástky. Součástka také nemá vývody z boku, ale pouze plošky zespodu (LGA pouzdro). Osazování jsem prováděl za použití dvou traťopájek, kterými jsem prohrál všechny vývody a za pomoci další osoby jsem součástku pinzetou osadil na správné místo (obvykle až na několikátý pokus). Tím se jistě překročily veškeré limity součástky (délka, teplota letování). Dále je součástka náchylná na mechanické namáhání, kterému se ale nevyhneme, pokud vytahujeme z patice mikrokontrolér nacházející se přímo nad čidlem zrychlení. To se pak projevuje na spolehlivosti součástky. V obvodu autoalarmu je z výše popsaných důvodu již 3. čidlo zrychlení a i to již často nefunguje. Při určitém typu chyby čidlo zrychlení stáhne komunikační linky I2C sběrnice na asi 0,5V, což vyřadí celé zařízení z provozu.

Dostí nepraktické jsou také šroubovací svorky na desce autoalarmu. Instalace autoalarmu do auta je pak zdlouhavá a hrozí velké riziko chyby.

Stanovené ceny do 2500Kč se podařilo dosáhnout, jen pokud nepočítáme cenu přídatného modulu displeje. Při výpočtu ceny se také nebrala v potaz cena práce. Pokud by byl autoalarm zamýšlen jako komerční projekt, rozhodně by bylo třeba předělat desku do SMD verze s oboustrannou deskou plošných spojů s prokovy a nepájivou maskou, s přepínacím relé na velký proud přímo na DPS a se vstupy a výstupy vyvedenými do jednoho konektoru. Také shánění většího množství starých telefonů Siemens C35 ve funkčním stavu

by byl asi problém. Proto by bylo lepší využít některý z GSM modulů, které jsou malé, mají malou spotřebu, ale jsou drahé (např. SIMCOM SIM300D + anténa + držák vyjde asi na 1400Kč). Dále by bylo možné zařízení dovybavit RFID čtečkou (např. modul s I2C sběrnici StrongLink SL030 v ceně asi 400Kč) místo autorizace magnetem. I přesto si myslím, že by se výrobní náklady pohybovaly maximálně na polovině ceny prodávaných konkurenčních výrobků.

SEZNAM SYMBOLŮ, VELIČIN A ZKRATEK

MSB Most significant bit - Nejvýznamnější bit

LSB Least significant bit - Nejméně významný bit

INT Interrupt - Přerušení

NMEA The National Marine Electronics Association

UTC Universal Coordinated Time - Koordinovaný světový čas

ISP In system programming - Programování v aplikaci

REFERENCE

- [1] *CEBIA: Statistika krádeží mot. vozidel* [online]. 2006 [cit. 2008-04-19]. Dostupný z WWW:
<<http://www.cebja.cz/Default.asp?pageid=640>>.
- [2] *BUMPING : jak snadno se otevírá mechanický zámek* [online]. c2006 [cit. 2008-04-20]. Dostupný z WWW:
<http://www.autoalarmy.cz/clanky/bumping_-_jak_snadno_se_otevira_mechanicky_zamek.html>.
- [3] *MAX1837 datasheet*. [s.l.] : [s.n.], 2002. 13 s. Dostupný z WWW: <<http://datasheets.maxim-ic.com/en/ds/MAX1836-MAX1837.pdf>>.
- [4] *Lo spazio di frenata da 100 km/h a 0* [online]. 2007 [cit. 2008-05-01]. Dostupný z WWW: <http://auto.idnes.cz/brzdna-draha-ze-100-km-h-rozdil-14-metru-d7c-/automoto.asp?c=A070727_145718_automoto_fdv>.
- [5] *MMA7450L datasheet*. [s.l.] : [s.n.], 2007. 26 s. Dostupný z WWW: <http://www.datasheetpro.com/7794_download_MMA7450L_datasheet.html>.
- [6] *LIS202DL datasheet*. [s.l.] : [s.n.], 2007. 36 s. Dostupný z WWW: <<http://www.st.com/stonline/products/literature/ds/13624/lis202dl.pdf>>.
- [7] *LIS3LV02DL - datasheet*. [s.l.] : [s.n.], 2008. 48 s. Dostupný z WWW: <<http://www.st.com/stonline/products/literature/ds/12094.pdf>>.
- [8] *Sravnění GPS-čipov - "Sirf III" i "MTK"* [online]. 2008 [cit. 2008-05-01]. Dostupný z WWW: <http://www.gpsportal.ru/articles_info/?nid=da3fcece0f73b73d91cafde03fd66692>.
- [9] *PCF8583 : Datasheet*. [s.l.] : [s.n.], 1997. 28 s. Dostupný z WWW: <http://www.nxp.com/acrobat_download/datasheets/PCF8583_5.pdf>.
- [10] *Řešení pro obtížné podmínky : Porovnání chipsetů podle citlivosti a pořadí přijímačů GPS s Bluetooth* [online]. 2005 [cit. 2008-05-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.gpsweb.cz/obtizne02.htm>>.
- [11] *GPS Tracker MTK Chipset QStarz BT-Q1000P* [online]. c2001-2008 [cit. 2008-05-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.rewci.com/gpstrackerdataloggerqstarzbtq1000p.html>>.

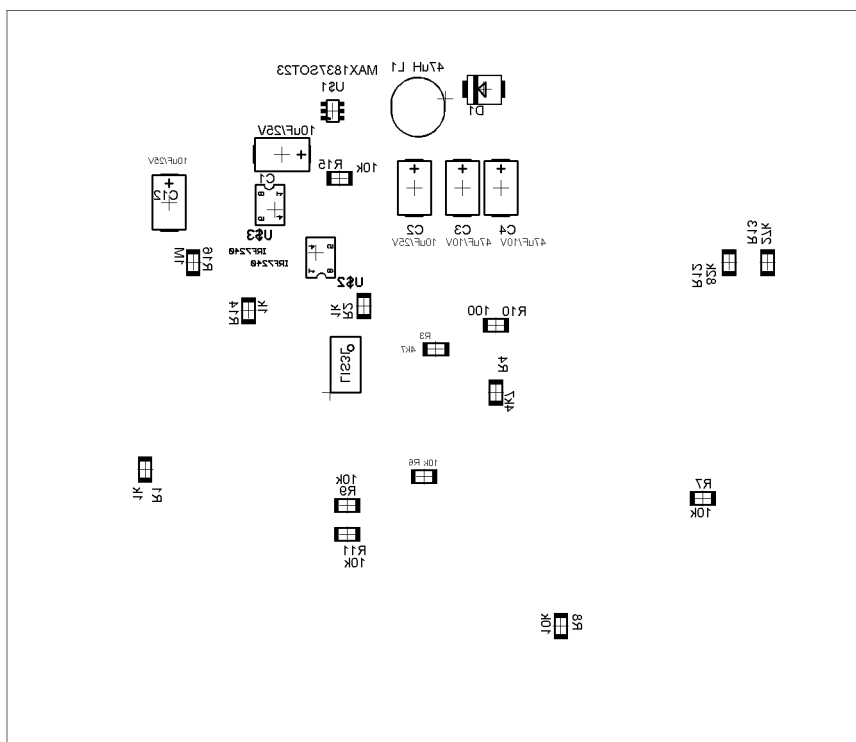
- [12] *Datasheet of GPS smart antenna module*. [s.l.] : [s.n.], c2007. 9 s. Dostupný z WWW: <<http://www.navilock.com/>>.
- [13] *BRAMO: Konektory mobilních telefonů* [online]. 2006 [cit. 2008-11-19]. Dostupný z WWW: <<http://bramo.ic.cz/mtkon.htm>>.
- [14] *Repair Documentation*. [s.l.] : [s.n.], 2001. 41 s.
- [15] PETERSSON, Lars. *SMS and the PDU format* [online]. 1995 [cit. 2009-03-12]. Dostupný z WWW: <<http://www.dreamfabric.com/sms/>>.
- [16] MATOUŠEK, David. *Práce s mikrokontroléry ATMEL ATmega16 : 4. díl*. 1. vyd. Praha : BEN - technická literatura, 2006. 320 s., 1 CD-ROM. ISBN 80-7300-174-8.
- [17] ANDRT, J., MALINA, T. *Údržba a opravy automobilů Škoda Favorit, Forman, Pick up*. 3. upr. vyd. Praha : T.Malina, 1995. 486 s.

SEZNAM PŘÍLOH

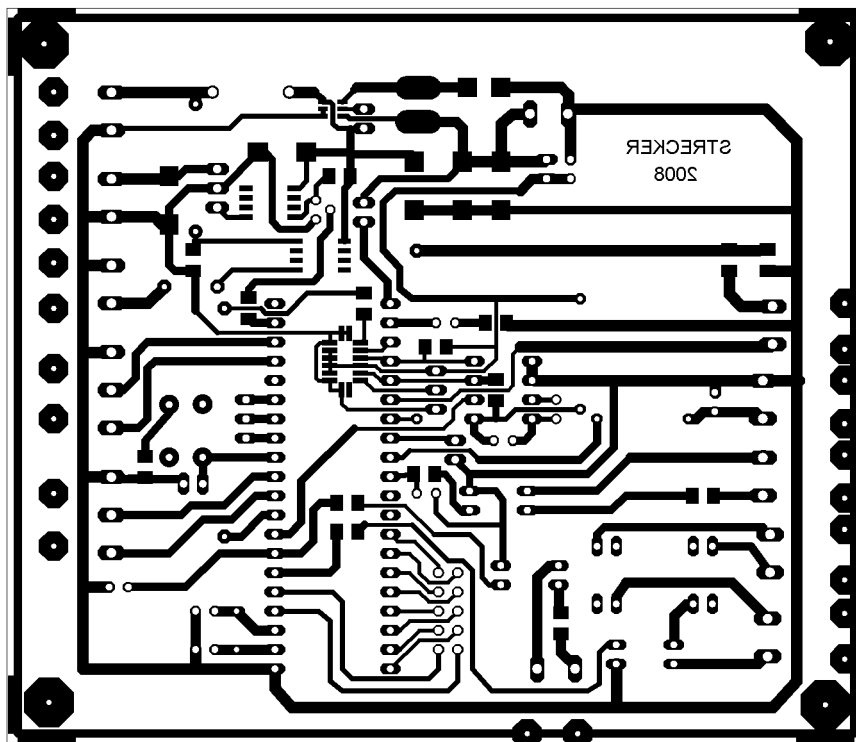
A	SCHÉMATA, OSAZOVACÍ SCHÉMATA, DPS	65
B	FOTKY SKUTEČNÉHO PROVEDENÍ	69

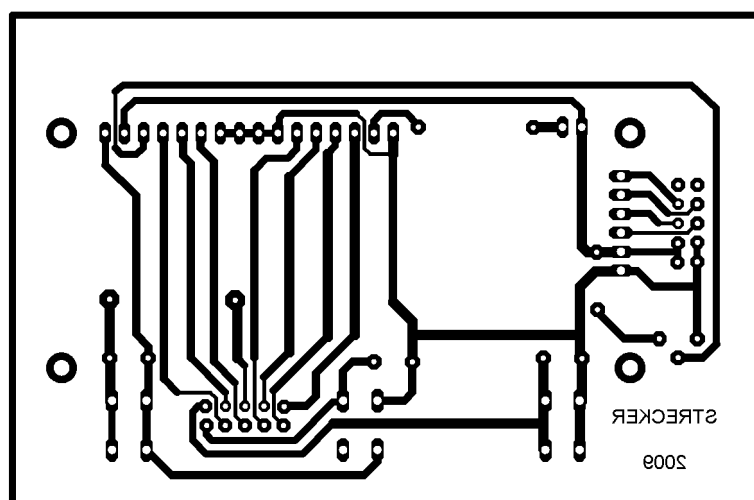

Obrázek A.3: Osazovací schéma obvodu autoalarmu - spodní strana DPS

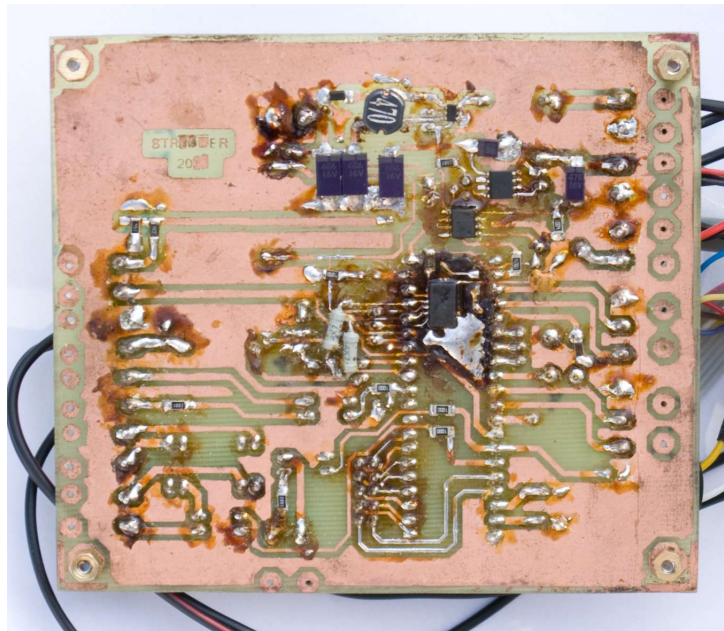

Obrázek A.4: Plošný spoj obvodu autoalarmu

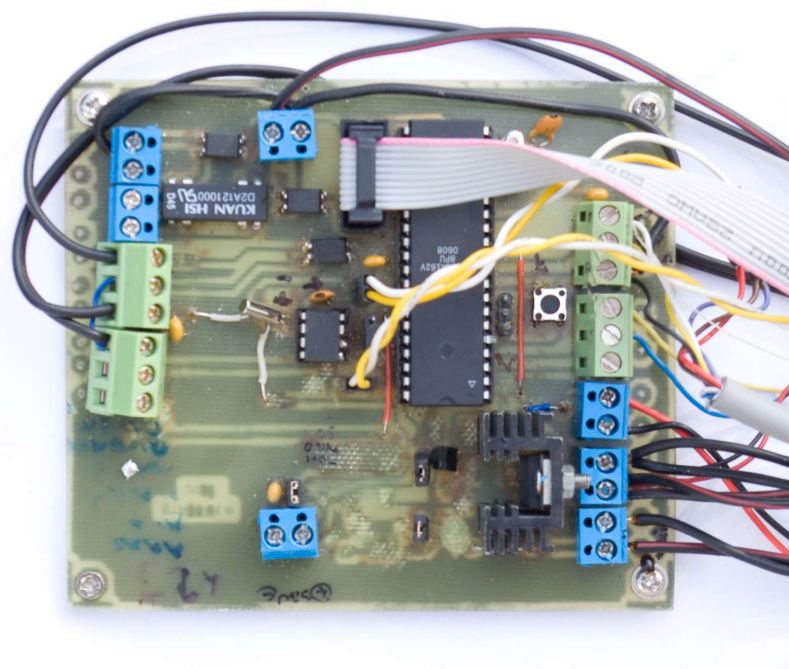

Obrázek A.5: Plošný spoj modulu displeje

B FOTKY SKUTEČNÉHO PROVEDENÍ

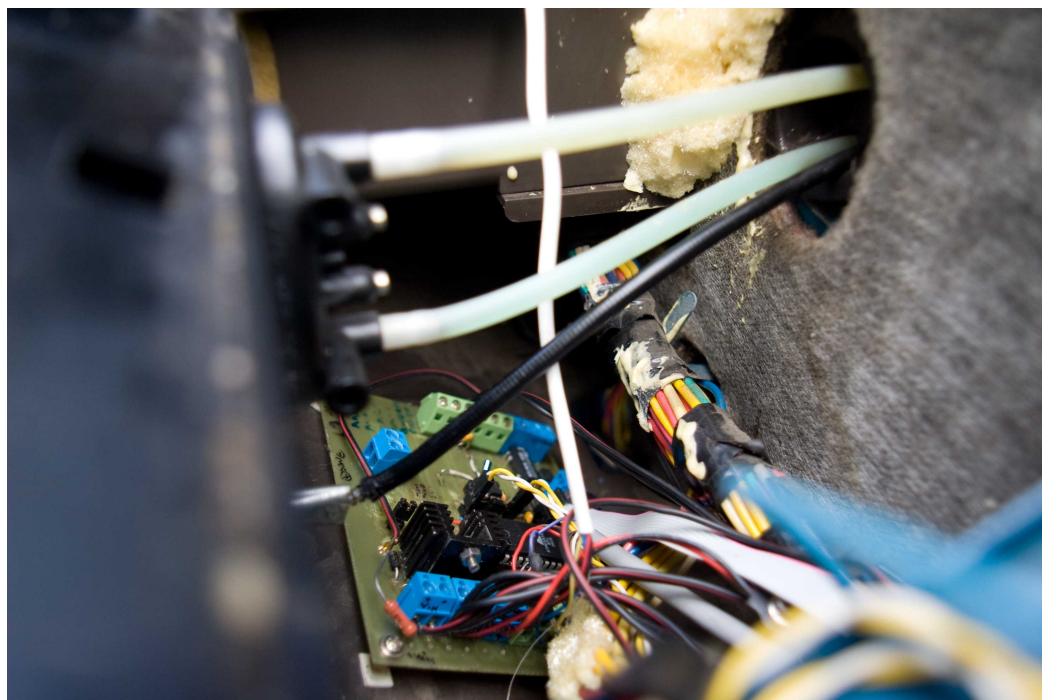
Obrázek B.1: Skutečné provedení autoalarmu - spodní strana

Obrázek B.2: Skutečné provedení autoalarmu - horní strana

Obrázek B.3: Umístění autoalarmu v autě

Obrázek B.4: Umístění autoalarmu v autě - detail